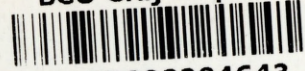

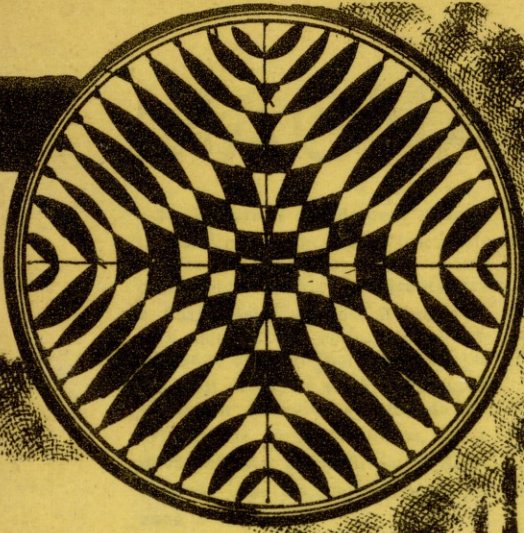
486155

203

BCU Cluj-Napoca

BCPER202304643

SCALPELU

REVISTA U.A.S. DIN I.M. TIMISOARA

Central University Library Cluj

Scalpelu'

Red. sef : Lucian NEGRUTIU

Red. sef adj. : Christian FURNICĂ

Colectivul redactional

Conf. Estera GORO

secretar red. : Cornel VIRVESCU University Library Cluj

red. tehnic : Gheorghe HACICHIAN

Samy WEISS

Mariana GHERMAN

Carol YILHAN

Pavel PAREA

Nicolae DOROU

Grafica :

Ladislau RITTLI

Veronica COREANU

Emil OLTEANU

Foto-reporter :

Ioan TEPORDEI

MAGNA CUM LAUDAE

Nefermăritul devotament și înalta răspundere față de interesele majore ale poporului nostru — iată chintesența istoriei semicentenare a Partidului Comunist Român!

În perspectiva anilor, ni se înfățișează clar, în toată măreția lui, un înalt creaz de viață și de luptă, un drum anevoios și plin de sacrificii dar demn și glorios, un adevăr afirmat și confirmat zi de zi, ceas de ceas de istoria contemporană a României.

Da, sintem în fața unui mare adevăr istoric! Limpede și categoric. Fără echivoci. Dăruit din granitul marilor aspirații, lupte și înfăptuiri. Trup din trupul coloanei infinite a istoriei poporului român.

Vlăstar și succesorul legitim al celor mai bune tradiții revoluționare și democratice ale clasei muncitoare și ale întregului popor român. Partidul comunistilor s-a situat neconștient în primele rinduri ale luptei pentru grabnica lichidare a înapoierii în care se zbatea țara noastră, pentru democrație, pace și socialism.

Depășind dificultățile începutului, comuniștii români au militat în toate momentele de cumpănă ale istoriei noastre din ultima jumătate de veac, pentru opțiuni clare și realiste în sensul afirmării demnității și suveranității naționale, al confluenței tuturor forțelor social-politice revoluționare democratice și patriotice în direcția înnoirii profunde și multilaterale a țării.

Prigoana vechiului regim al exploatare și decimat nu o dată rindurile comuniștilor, le-a pus la grele încercări virtuțile și i-a obligat la o nespuse de severă diagnoză, a propriilor slăbiciuni, dar n-a reușit să le înfrângă elanul, nici să le anihileze conștiința înaltei responsabilități pentru destinele patriei, nici să le curme miile de rădăcini care-i uneau cu masele poporului nostru.

Comuniștii au reprezentat acea forță politică organizată și conști-

I. S. Mureșan

entă care s-a pronunțat din totdeauna și a militat cu consecvență pentru satisfacerea intereselor clasei muncitoare și ale tuturor oamenilor muncii. Comuniștii s-au ridicat cu tărie și curaj împotriva fascizării țării și împotriva înordonării ei dictatului și intereselor străine urmărind asigurarea suveranității și independenței reale a României. Comuniștii au fost în fruntea rezistenței poporului român împotriva trupelor hitleriste și împotriva participării la război alături de ele. Comuniștii au fost cei care au ținut trează conștiința demnității noastre naționale, cei care au fortificat clipă de clipă încrederea poporului român în justetea deplină a cauzei și drepturilor sale imprescriptibile în contextul dreptelor și bunelor relații cu celelalte popoare ale Europei și ale lumii.

În împrejurările cele mai grele prin care a trecut România contemporană, cind politica antinațională a dictaturii militare fasciste împinse țara la un pas de dezastrul ei total, Partidul Comunist Român s-a dovedit a fi cea mai înaintată, cea mai lucidă și mai respectabilă forță politică a poporului nostru. Strălucita victorie a insurecției armate din august 1944, a demonstrat, cum nu se poate mai convingător, măsura capacității comuniștilor de orientare clară, de organizare și de conducere magistrală a tuturor elementelor antifasciste și patriotice ale poporului spre încheierea acelei forțe istorice invincibile, singura capabilă a stăvili avansa evenimentelor spre catastrofa națională și a readuce roata istoriei noastre pe făgașul ei firesc. Acest act de importanță crucială pentru destinele României, act care a inaugurat o eră nouă în istoria poporului român, va rămânea întărit pentru totdeauna în cartea de aur a națiunii noastre. Numai astfel a fost posibilă parti-

ciparea României la marea epopee a eliberării popoarelor subjugate de cotropitorii naziști, numai astfel s-a putut desăvârși revoluția burghezo-democratică. Actul istoric de la 23 August 1944 a marcat începutul revoluției populare, anti-imperialiste și astfel s-a putut trece la opera istorică de edificare a societății socialiste în țara noastră. Poporul român devine, astfel liber, independent și stăpîn pe soarta sa, iar Partidul Comunist Român devine, în mod firesc, forța politică conducătoare a țării, cheazăia înfloririi multilaterale a patriei socialiste.

Marile prefaceri economice, social-politice și spirituale, expresie a ridicării țării noastre din înapoierie și anonimatul din trecut, atestă justetea unei generale a politicii Partidului Comunist Român de tăuire a societății socialiste multilaterale dezvoltate pe traiectoria progresului și prosperității.

Drumul acesta cu totul nou, curajos, cerut de însăși dezvoltarea firească, obiectivă a societății noastre, nu a fost și nu este desigur ușor dar e pe deplin înțeles și acceptat de toți cei ce muncesc, ca singurul drum just, realizat, în stare să ridice întregul nostru popor pe trepte tot mai înalte de cultură și civilizație.

Iată de ce, semicentenarul creării Partidului Comunist Român este și nici nu poate să nu fie, o sărbătoare a tuturor oamenilor muncii din țara noastră a întregului popor român.

Semicentenarul partidului este, totodată și un mare examen al comuniștilor în fața poporului, în fața istoriei însăși un prilej de matură apreciere a devotamentului și responsabilității lor față de destinele patriei. Și dacă este adevărat că istoria este supremul judecător al faptelor, cea mai imparțială „magistra vitae” apoi nu-i mai puțin adevărat că aprecierea pe care o justifică întreaga activitate și luptă a Partidului nu poate fi alta decît cea maximă: „magna cum laudae”.

LA MULȚI ANI!

Sînt puțini aceia dintre oameni despre care se spune: „Da, e un mare dascăl; da, e un mare conducător; da, e un Om de Omenie!”.

Rectorul nostru, tov. prof. dr. doc. Pius Brinzeu este unul dintre acești oameni.

Îl cunșteam cu toții. Mereu amabil, mereu plin de viață, de optimism, iradiînd în jur căldura unei personalități deosebite. Cîți dintre noi nu au admirat mîna măiastră care transformă bisturiul în pană demnă de un mare artist?

Și cîți dintre noi nu am ascultat plini de emoție cuvintele D-sale, din băncile bobociei?

Și tot așa, oare, cîți dintre noi nu am simțit la nevoie sprijinul profesorului, al omului plin de înțelegeră la care apelam la necazuri?

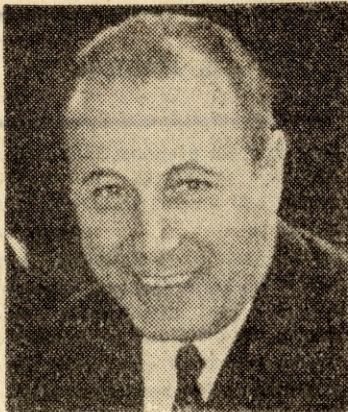
Să vorbești despre probitate morală, sau despre mîna chirurgului-artist?

Să vorbești despre cursurile-cristal sau despre Centrul de Chirurgie Experimentală?

Am putea povesti ore în șir despre multe lucruri: despre har ori despre modestie, despre sinceritate ori altruism. Și peste tot imaginea dascălului Pius Brinzeu ar răsări ca un exemplu de culme.

Conferențiar în 1945, a fost chemat să-și aducă contribuția D-sale de talent și inteligență pedagogică la înființarea Institutului de medicină din Timișoara.

De atunci și pînă astăzi, rectorul Brinzeu este mereu legat de fiecare realizare a școlii noastre dragi, este alături de noi, studen-

ții cu acelaș suflet tineresc, cu aceeași participare entuziastă la toate acțiunile noastre.

Spun unii că povara anilor îi apleacă pe oameni.

Exemplul rectorului Pius Brinzeu nemernicește această afirmație. La cei 60 de ani de viață,

OMUL Pius Brinzeu ne zîmbește neschimbat, păstrînd, aceeași lumină adolescentină a ochilor.

Și chiar dacă ghiociei vremii răsar la timpla profesorului, sufletul D-sale, a rămas așa precum îl cunoaștem: generos, robust, optimist.

Oare ce și-ar putea dori mai frumos la o aniversare un dascăl, decît să identifice pe deplin în cuget și sentimente cu tinerii cărora le aprinde în suflete flacăra minunată a științei și umanității?

Nimic mai frumos! Nimic mai scump! Și profesorul Brinzeu reușește acest lucru cu dezinvoltura unui magician.

Și la aniversarea emoționantă a unor ani a căror număr semnifică doar creație și tineretă perenă, noi, studenții vă dorim tovarășe Rector un estudiantin „LA MULȚI ANI CU SANATATE!”.

STUDENTII INSTITUTULUI DE
MEDICINA din TIMIȘOARA

PROFIL

Să stai de vorbă cu tov. conf. Dr. I. Nubert e o adevărată plăcere. Discuția alunecă dintr-un domeniu în altul cu o atît de mare ușurință și subtilitate, încît eu greu mai poți delimita un presupus început și cu atît mai mult un sfîrșit care ai vrea parcă să nu mai vină...

Și peste tot aceeași claritate a ideilor, aranjate precum cărțile în

Conf. dr. I. I. NUBERT

răduri într-o ordine impecabilă, aceeași privire vie, scrutătoare și peste tot multă, multă bunăvoință.

Rep. Sînteți foarte mult stimat și iubit de către studenții cu care lucrați. Vă considerați într-adevăr un prieten apropiat lor?

— Mă simt apropiat de studenți. Cred că în legătură cu studenții orice cadru didactic nu uită că „învățînd învățăm” (docendo discimus). A învăța pe altul este, dîpă mine, o datorie. Prin transmiterea celor din jurul tău a ceea ce știi, te completezi și te clarifici pe tine însuși. Iar o altă maximă de care aș vrea să amintesc — în-că ținem seama că studenții sînt de multe ori „genus irritabile” — e faptul că ei „trebuie învățați ca și cum n-ai vrea să-î înveți, iar lucrurile necunoscute să le prezinți ca lucruri uitate (Men must be taught as if you taught them not, / And things unknown proposed as things forgot) (A. Pope).

Rep. Care ar fi după Dvs. definiția studentului, indiferent de facultatea a cărei cursuri frecventează?

— Studentul este un „vlăstar”. El trebuie să „prindă” bine spe-

Casa de cultură a studenților Timișoara

ORGANIZEAZĂ

Consursul de creație artistică închinat aniversării unei jumătăți de veac de la crearea Partidului Comunist Român.

„RECUNOȘTINȚA PARTIDULUI”

Creație literară	(poezie, reportaj, dramaturgie, schiță, nuvelă)
Creație muzicală	(îieduri, poeme, coruri, cantate)
Arte plastice	(acuarelă, pictură, grafică)
Producții cinematografice	(reportaj, film artistic scurt metraj)
Artă fotografică	

Se vor acorda premii în valoare totală de 12.000 lei.
Cele mai bune realizări vor fi editate într-un volum omagial și vor intra în repertoriile formațiilor artistice studențești.

Lucrările vor fi predate pînă la data de 15 martie 1971 la Casa de cultură a studenților camera 7, cu mențiunea „pentru concursul „Recunoștință partidului”.

(continuare în pag. 3)

PROFIL

(urmare din pag. 2)

cialitatea pe care s-a „autogrefat”. Trebuie să se dăruie ei spre a lua maximum din ceea ce i se oferă. În același timp, el nu trebuie să neglijeze realizarea unui orizont larg. Cu alte cuvinte studentul — indiferent de specialitate — trebuie să tindă a deveni un „intelectual”, și nu un profesionist „rutiner”. Pentru realizarea acestui deziderat este necesară documentarea în specialitate și informarea culturală, în sensul larg al cuvântului.

Rep. Cu ani în urmă ai fost și noi, student, ai cunoscut apoi mai multe generații din grupul acestor „studiosi”. Există vreo deosebire netă între studentul de atunci și cel actual?

— Între studentul de odinioară și cel de azi este o deosebire esențială și aceasta o văd eu în legătură cu evoluția societății. Studentul vechi era de multe ori un desrădăcinat. Cel de azi este — și trebuie să fie — un ancorat în societate, alături de semenii lui de la care primește și cărora trebuie să le restituie. Consider că studenții noștri au concretizat a superlativ această legătură dintre ei și societate, în cursul cumpănilor inundații, atunci când lucrează pe șantier sau se duc pe ogoare. Și permițteți-mi să le spun prin intermediul dvs.: „cinste lor”!

Rep. Dacă ai fi pus din nou în situația de a vă alege meseria ai opta tot pentru medicină? Și în cadrul acesteia pentru ginecologie?

— Da! Un da din toată inima! Numai că așa face-o mai sistematic și m-ași corija mai des! Așa face un efort mai susținut spre a nu mai avea pe nicăieri „lipsuri”. Nimic cred că nu poate să-ți dea

o satisfacție mai mare în viață decât apropierea de oameni și alinaarea suferințelor lor. În plus, în specialitatea mea, se oferă participarea la cea mai mare bucurie a omului: împlinirea familiei prin aducerea pe lume a unei noi ființe. E greu de redat în cuvinte ce trece prin mintea și inima unui obstetrician când aude primul țipăt al noului născut!

Cred, că prin acest ultim argument, ai înțeles de ce nu mi-aș schimba specialitatea chiar dacă ar fi să o iau de la început!

Rep. Sinteți un partizan al muzicii „grele” sau vă lăsați ispitit și de cea mai „puțin grea”?

— Nu sînt din păcate un meloman. Îmi place muzica și o consider un mijloc de recreere, fie că e „greă” sau „ușoară”. Sînt în curs de documentare în ceea ce privește muzica actuală „Beat” și „Pop” și deci nu pot avea încă o părere asupra ei.

Rep. Două cuvinte despre poezia modernă...

— Nu prea înțeleg multe din poezia actuală, care, după mine neavînd ritm, ritm și din păcate deseori nici idei sau sentimente, nu prea corespunde cu titlul!

Rep. În ce măsură acceptați sportul, inclusiv termenul de „microbiști”?

— Îmi place sportul și îl consider strict necesar oricărui om, indiferent în ce domeniu lucrează. Personal, cînd timpul mi-o permite, fac sport. Nu-mi plac și nu accept ceea ce dvs. numiți „microbiști”, adică acei care se „bat” să cumpere Sportul sau să strige din tribune. Aceștia, după mine, nu e bine să fie încadrați între sportivi. Ar fi un lucru fals!

Rep. De multe ori sîntem învinuți că nu știm să ne utilăm în mod

planificat și rațional, timpul liber. Ce ne-ați recomanda dvs.?

— În viața oricui, dar mai ales a unui medic, trebuie să existe o planificare a activității, trebuie să știe ce și cînd are de făcut un lucru. Dacă în alte specialități o aștinere poate fi iertată, în medicină totul trebuie să fie prompt și la timp, căci este vorba de viața oamenilor unde contează nu orele, nici minutele, ci clipele. Asta nu înseamnă că un medic nu-și poate găsi timp liber pentru lectură, sport, participarea la concerte, spectacole etc. Am avut ocazia să lucrez alături de virfuri ale medicinei românești sau să mă informez asupra activității celor din afara granițelor noastre. Și spre surprinderea mea, aceștia găseau timp pentru toate, pentru o viață completă. Atunci noi? Să renunțăm „urgent” la formula „crizei de timp”, care poate deveni cu siguranță dușmanul a ceea ce am numi „orizont larg”.

Rep. Și acum o ultimă întrebare poate puțin ciudată... Sinteți pentru „maxi” sau „mini”?

— Acestea constituie, după cum vă exprimați dvs. studenții, o întrebare „incuetoare”. Sigur că în calitatea mea de ginecolog, trebuie să privesc femeia în totalitate: morfologic, clinic și bineînțeles estetic. Dealtfel, într-o conferință a mea „Morfologia și estetica feminină”, am detaliat acest ultim punct. Dar, să nu ocolească răspunsul cerut. Vă afirm că nu-s nici pentru „mini”, nici pentru „maxi”. Sînt pentru o îmbrăcămintă elegantă, decentă, în concordanță cu moda, și mai ales cu ceea ce se potrivește celui care o poartă. Sînt pentru „est modus in rebus” și dovedea cea mai bună a afirmației mele e că actual se poartă „midi”!

Vă mulțumim și vă urăm mult succes în activitatea Dvs....

Interviu realizat de
PAVEL PUREA

GÎNDURI LA DESPĂRȚIRE

Imi aminteso ziua aceea, de 1 octombrie, în amfiteatrul mare al Institutului nostru se ținea adunarea festivă de deschidere a noului an universitar. Alături, în bănci, boboci și studenți din ultimul an, de studii, ascultau cu atenție cuvintele rectorului Institutului de Medicină, cuvinte ce adresau un „bun venit” pentru cei mai tineri studenți și totodată pentru toți înflăcărate îndemnuri de muncă susținută în pregătirea profesională în noul an universitar ce-și deschisese porțile. Rînd pe rînd, studenții din diferiți ani de studii își exprimau mulțumirea profundă față de condițiile de studii, notînd fermă de a răspunde prin pregătire și com-

portare exemplară încrederii pe care întregul nostru popor a acordat-o viitorilor specialiști.

Cadrul festiv, emoția de început de an universitar, m-a făcut să parcurg cu gîndul primul contact cu studenția, am revăzut aievea clipele trăite la 1 oct. 1965, cînd, și eu „boboc” îmi puneam nenumărate întrebări: Cum va fi? Voi putea să mă achiț onorabil de sarcinile ce-mi stau în față? Am să mă pot încadra în timp util în viața universitară? Azi, cînd parcurg cu gîndul drumul străbătut, îmi dau seama mai mult decît oricînd că în trecerea peste greutățile inerente oricărui început, alături

(continuare în pag. 4)

GÎNDURI LA DESPĂRȚIRE

(urmare din pag. 3)

de noi au stat cadrele didactice ale Institutului, care, cu răbdare și competență ne-au condus zi de zi pașii pe drumul însușirii profesiei, ne-au redat cu toată dragostea cunoștințele lor acumulate eu ani și ani de activitate, s-au străduit permanent să ne formeze în spiritul unei etici și deontologii medicale sănătoase.

Și cum să nu fi animat de cel mai profund respect față de maestrul tău, când n-au preocupat nimic pentru a ne forma ca viitorii specialiști, când zi de zi li simțeam alături de tine conducându-te pașii în dezvoltarea tainelor profesiei.

Îmi amintesc de primul contact cu activitatea practică de stomatolog și nu pot să redau câteva aspecte ale acestui început. Zi de stagiu la Terapija Stomatologică, alături de noi dr. Severineanu Victor urmarea cum vom pune în practică cele învățate teoretic. Nici unui din noi nu avea curajul, ca în loc de lucru pe modele să lucreze în gura pacientului. Îmi amintesc și azi cuvintele dr. Severineanu: „Un medic lipsit de curaj, chiar dacă are o bogată pregătire teoretică și nu transpune în practică cele învățate, nu se va putea ridica niciodată la nivelul titlului pe care-l poartă”. Apoi cu răbdare, cu fiecare dintre noi a lucrat ore în șir pe viu dându-ne astfel încrederea în forțele proprii.

Sau cum să nu mă gândesc cu recunoștință la dragostea cu care dr. Popa Emanoil a reușit să ne

dea primele noțiuni practice de chirurgie maxilo-facială, tocmai din momentul când oricărei injecții sau incizii la nivelul cavității bucale ni se părea că-i va urma o catastrofă. Și atunci, luându-ne mâna, așa cum învățătorul ia mâna tinerilor școlari din clasa I, și-l ajută să scrie prima literă, ne-a condus zi de zi în formarea pregătirii practice.

Am ales aceste două aspecte pentru că ele mi-au rămas mai pregnant în minte, dar ca să fiu drept și sincer ar trebui să exemplific prin astfel de momente toate cadrele didactice care s-au îngrijit de pregătirea noastră, care tot timpul ne-au fost dascăli și prieteni apropiați.

Îmi amintesc de primele zile când colectivul anului nostru pășea timid în sălile de curs și lucrări practice, când am început să ne apropiem și să ne legăm prietenii, de atunci și pînă azi când sîntem în ultimul an de studiu, colectivul nostru a rămas unit, gata să ajute pe oricine dintre noi cu sfatul sau cu fapta. Alături de acești colegi minunați te-ai simțit totdeauna mai puternic, mai încrezător în forțele proprii. Același colectiv unit și în acest an se pregătește cu exigență sporită, pentru ca la finele acestui an universitar, când vom părăsi băncile Institutului, în care ne-am format și ne vom aduce contribuția la asistența medicală a populației acolo unde vom fi repartizați, să dăm dovadă că strădaniile dascălilor noștri n-au fost zadarnice.

MISCHIE DUMITRU
an. VI. Stomatologie

COLOCVII

În dorința de a veni în ajutorul studenților și cadrelor didactice eu propuneri concrete, legate direct de activitatea care se desfășoară la curs ori la clinică, redacția revistei noastre a organizat o masă rotundă cu oțiva dintre reprezentanții studenților din Institut. Discuțiile, propunerile, critica și auto-critica sinceră constituie pentru noi chezașia că metoda a dat rezultatul scontat, obligându-ne ca și pe viitor să organizăm asemenea colocvii deschise cuprinzând un cerc cât mai larg de opinii.

În același timp, reporterii „Școl-pelului” au organizat câteva sondaje inopinate în rîndul colegilor noștri, în speță cei de la stomatologie. Răspunsurile au fost consemnate în spiritul celui mai autentic adevăr, așa cum au fost ele formulate de către studenți.

Pe viitor, redacția își propune un sondaj cu antrenarea la colocviul nostru a cadrelor didactice, pentru a putea concluziona în final care ar fi măsurile și propunerile ce se cer luate în ceea ce privește modalitatea procesului de învățămînt în cadrul studenților externi.

În credința că prin aceste articole ne justificăm pe deplin calificativul de „REVISTA A STUDENȚILOR DIN INSTITUTUL DE MEDICINĂ DIN TIMIȘOARA”, redacția rămîne în continuare receptivă la sugestiile și propunerile dvs.

Rep.

— Așadar să începem prin a defini studentul extern.

— **Miclea Florin, student V MG:** Studentul extern este o „jumătate de medio”. Poate că ar trebui să fie mai mult decît atît, poate ar trebui să fie privit deja ca un medio.

— **Avram Jecu, student IV MG:** Mi se pare însă că aci e de făcut o completare pe care nu trebuie s-o uităm: Studentul extern este și un salariat, pe care statul îl plătește. Acest salariu (bursa de externat) se cere onorat de student printr-o muncă corespunzătoare

— **Stamoran Milivoi, an VI MG:** Ca unul „mai în vîrstă” vorbesc eu glasul experienței. După mine, studentul-extern, sau cum îl zicem noi — bref — : „externul” este un student în medicină, deci un om în formare care trebuie călăuzit pe

tot parcursul procesului instructiv-educativ.

— Rep.

Ce trebuie să înțelegem prin „a fi călăuzit”? Presupunem acest lucru o relație de subordonare în dauna spiritului propriu de inițiativă?

— **Avram Jecu:** Nu. E vorba, după părerea mea, de o îndrumare atentă și — de ce să n-o spun — „discretă” din partea cadrului didactic care răspunde de studenții respectivi.

— Rep.

Ni se pare că acest lucru încabă o doză de seriozitate, o doză de muncă, de responsabilitate a actului medical, din partea studenților.

Stamoran M.: Așa este. Aș preciza însă. Așa ar trebui să fie.

— **Miclea Florin:** Din păcate colegul Stamoran „mai are” dreptate. Spun „mai are” pentru că am avut prilejul să constat că deși se spune că studentul a devenit mai responsabil față de poziția sa în clinică, practica infirmă uneori a-cestă constatare.

Am văzut studenți care pur și simplu pierd vremea la stagiul de

(continuare în pag. 5)

COLOCVII

(urmare din pag. 4)

clinică. Ori mi se pare că tocmai acest dezinteres față de bolnav și boala sa, explică reacția promptă personalului medical și a celui suferind. Cum poți cere să fii respectat de personalul mediu și de bolnav, dacă tu însuși nu te respecti, nu-ți respecti munca și prestigiul?

— Avram Jecu: Să stabilim un lucru. E adevărat, se văd și asemenea cazuri de studenți prezenți doar materialicește în stagiul. Dar

colț în colț. Nu știe sau îi este frică. Vine asistenta de salon — „cadru cu pregătire medie”, ținem noi — și... „nimerește” vena. Cred că acum comentariile cu privire la prestigiul externului devin de prisos. Dar mai este un lucru de semnalat. Să ne întrebăm bunăoară de ce oare studentul n-a avut curajul să punționeze vena? Nu s-au făcut demonstrații practice? Ba da, dar numărul de ore afectat demonstrației este insuficient. Spun unii că înainte se făcea o lună de practică la finele a-

Miclea Fl: Prestigiul unui student în clinică. University Library

și reversul monedei e adevărat. Am văzut mulți studenți, și spun asta referindu-mă mai ales la colegii mei care-și fac pe deplin datoria în spital. Și am văzut bolnavi care la plecare mulțumeau externului care i-a tratat. Și mi se pare că acest lucru merită un sacrificiu, un dram din sufletul viitorului medic.

— Stamoran Milivoi: Văd că în seara asta vorbim foarte frumos. Rezultatele muncii sînt însă direct proporționale cu pregătirea teoretică și mai ales practică a externului. Și aici cred că ar trebui să insistăm în discuții.

— Miclea Florin: Prestigiul unui extern în clinică ține de o mulțime de factori dar cum ai spus, în primul rînd de pregătirea profesională a studentului. Ori această — revin la idee inițială — nu se poate realiza decît de către însuși studentul în cauză, nu se poate realiza pentru el, în afară de el. Există o vorbă românească: „Cum îți așterni așa și dormi”.

— Avram Jecu: Aș vrea să vă dau doar un exemplu, un caz pe care l-am văzut cu ochii mei: l se da unui student să facă o injecție intravenoasă. Acesta își din nului, care era de real folos atun-

ci cînd erai hotărît să o faci cum trebuie. Văd că de cîțiva ani s-a renunțat la acest lucru.

— Miclea Florin: Da. A fost. Eu am beneficiat de luna de practică de care vorbești. Dar mi se pare că fiind programată la finele anului nu prea dădea randament.

— Rep.:

Atunci care ar fi soluția?

— Stamoran M: Cred că cea actuală, adică 2 săptămîni de practică la începutul anului.

— Rep.:

În foarte puține cuvinte, cum și sintetiza un prototip de funcționare ideală a stagiului?

A. Jecu. În clinică sînt necesari. Un șef foarte bun, un sub-șef cu mîna forte și un student ambițios, bine pregătît și cu spirit de inițiativă.

— Rep.:

Mi se pare că am atins probleme organizatorice. Cum privește bunăoară organizația noastră, AS-ul, activitatea externului în stagiul? Doar e vorba de noi și nu văd de ce am rămîne pasivi?

Miclea Fl. CUAS realizează în zilele acestea un studiu asupra desfășurării externatului, discuții individuale cu studenții și cadre

didactice, de la care așteptăm rezultate concrete.

— Rep.:

Cum s-ar zice, n-am fost originali cu ideea colocviului...

A. Jecu. Ba da. Doar vă intitulați „organ al CUAS din IMT”.

— Rep.:

Am recepționat. Atunci cum văd membrii consiliului AS rezolvarea optimă a problemei externului?

Miclea Fl. Aveți dreptate. E vorba cu adevărat de o „problema”. Noi sperăm că rezultatele anchetei noastre dublate de discuțiile și sondajele dvs., rezultate pe care le vom prezenta în cadrul consiliului profesoral vor genera măsuri concrete. Și nu spun numai vorbe...

— Rep.:

În forma actuală de desfășurare, externatul răspunde dezideratelor studenților noștri?

Miclea Fl. Considerînd un răspuns global. Nu în toate situațiile. Sînt multe de făcut încă pentru ca lucrurile să meargă bine. Mi se pare în acest sens — că o delimitare precisă a muncii pe care o desfășoară studentul în stagiul — este absolut necesară. În definitiv trebuie să respectăm întru totul regulamentul în vigoare.

A. Jecu. Ai dori un număr mai mare de bolnavi, care să treacă în îngrijirea unui student?

Miclea Fl. Poate, da. E necesară o pricizare în această direcție. Uneori am cîte 12 bolnavi în îngrijire, alteori doi sau chiar .. e oizare... niciunul. Aș dori apoi să se dea o autonomie mai mare studentului care să fie pe deplin responsabil de întreaga activitate, la fel ca mine în practică. Să exemplific; e necesar ca externul să se poată ocupa și de medicina socială; să i se creeze condiții de efectuare a unui stagiul la circumscripții rurale din apropierea orașului, unde să aibă în contact nemijlocit cu problemele foarte curente în practica de circumscripție, cum sînt: profilaxia, vaccinările, depistarea gravidelor, lucruri pe care le învață foarte sumar și „de la catedră”, în Institut.

— Rep.:

În acest sens v-aș întreba: Cadrele didactice se ocupă efectiv de studenții-externi?

A. Jecu. Da și Nu. De exemplu, mi se pare utilă metoda tovarășului dr. Cristodorescu, care ne „dăscălește” în fiecare zi.

Stamoran M. Da, dar să știi că nu „dădăceala” dă roadele cele mai bogate. Și asta ține de noi care terminăm această Facultate. Subscriu cu totul tezei „autonomiei” externului în stagiul. Bineînțeles, o

(continuare în pag. 6)

COLOCVII

(Urmare din pag. 5)

autonomie îndrumată, sfătuită cu competență și cu simț al dozajului. Dacă vrei, cadrul didactic i se cere să știe să aplice tratamentul adecvat și în cazul studentului.

— Rep. :

Iar studentul ?

Stamoran M. Studentul trebuie să fie numai ochi, urechi și materie cenușie.

— Rep.

Eu așa propune „un joc” ? să se stimuleze în stagiul condițiile perfect asemănătoare cu cele din practica medicală de circumscrip-

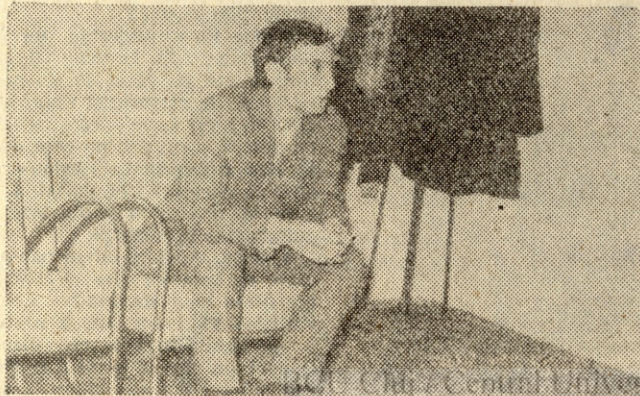
bolnav ?

A. Jecu. E just. Dar trebuie să știi, avem nevoie de „acte justificative”.

Miclea FI. Scuză-mă că te întrerup. Da, într-un fel e nevoie de „acte justificative” cum le zici tu, adică acte care să demonstreze cadrul didactic că ai lucrat în clinică. Dar e necesar un simț al proporției. Și să fim serioși : hîrtiile completate în stagiul nu sînt nici pe departe oglinda absolută a activității unui extern.

— Rep. :

Și acum o întrebare fulger : Relația extern — bolnav ?

Avram J. : Ce fel de consecințe ?

ție. Cînd greșești repetat să suportă imediat consecințele.

A. Jecu. Ce fel de consecințe ?

— Rep.

De pildă, repercusiuni asupra sumei de bani pe care externul o încasează în stagiul.

Stamoran M. Hm... e o idee.

Miclea FI. Eu așa mai dau un exemplu în ceea ce privește activitatea și organizarea stagiului. Spre exemplu la Facultatea de stomatologie. Studenții se plîng de lipsa scaunelor de lucru din diferite prize. Ar fi util poate o discuție cu cei de la „Stoma”.

— Rep. :

Sîntem chît... S-a efectuat deja

Și acum să vă aducem la cunoștință o chestiune constatată de noi într-un raid prin clinici : Am văzut mulți studenți — externi care nu fac toată ziua decît să completeze fișe, bilete de laborator, sau... nelipsita și proverbială condică de medicamente... Am văzut deci externi-scriptologi și nu externi-practicieni. Ori dacă tot timpul externul completează hîrtii și hîrtiuțe, e logic să te întreb : Cînd are el timp să se ocupe și de

Miclea FI. Studentul TREBUIE SĂ ÎNVEȚE să se COMPORTE CU OAMENII. Bolnavul nu e un material didactic ci e OM. Studentul nu trebuie să vadă cu îngustime BOALA, ci BOLNAVUL. Mi se pare că Hipocrat (și parcă înaintea lui un vrăci trac) a spus-o dar cum timpul a trecut, se pare că azi studentul începe să uite un adevăr care, chiar dacă e vechi, e peren. El trebuie privit în totalitate. Viața socială, mediul de spital, modul propriu de reflectare și activitate lasă amprenta pe psihicul bolnavului. Studentul trebuie să înțeleagă acest lucru... Aș sugera inițierea, în programa analitică, a unui studiu de psihologie a bolnavului, dar nu un curs teoretic, ci unul practic, legat direct de situații reale, poate chiar de patul bolnavului.

Și după cum știți : Bolnavul reacționează emoționant de frumos la tratamentul plin de omenie și afectivate pe care-l aplică studentul.

A. Jecu. Aș veni cu o completare : o atitudine plină de solicitudine a studentului față de bolnav, va permite primulul o libertate de ma-

nevră consimțită cu interes de către bolnav. Cu alte cuvinte, bolnavul ne permite „atunci” să executăm asupra dînsului o serie de manevre fără ca să se supere.

Stamoran M. E perfect adevărat. Dar așa duce mai departe discuția. Mă gîndesc de multă vreme ce am putea face noi, externii, atunci cînd — spre exemplu — avem puțini bolnavi repartizați și implicit se crează un timp liber, care ne obicei se consumă într-un „doce far niente”. Am simțit și eu și colegii mei acest lucru „pe pielea noastră”. De aceea aș propune să se înființeze în clinici cîte o mică bibliotecă de spital, unde am putea să ne informăm asupra unui caz întîlnit atunci în clinică, unde am putea să ne folosim direct de cele cîteva zeci de minute libere, studiînd, citînd, conspectînd.

Rep :

Întrebarea pe care am pregătit-o a găsit, se pare, un loc nepotrivit. Voiam de fapt să vă întrebăm care este raportul dintre Dvs., studenții-externi și personalul medical eu pregătire medie ?

Miclea FI. În cele mai multe clinici raporturile nu sînt din cele mai fericite. La concret : Personalul mediu nu ia în considerare poziția pe care TREBUIE s-o adopte studentul în stagiul. Și aici s-ar incrimina cîteva factori :

1) Felul în care șeful clinicii și medicii respectivi impun un raport între studenții-externi și personalul mediu.

2) Tactul și bunul simț al studentului în această relație.

3) Calitățile personalului mediu.

A. Jecu. Să exemplific. Dacă vreau să administrez o injecție intravenoasă (repet același exemplu), asistenta medicală îmi răspunde că o face dînsa sau îmi spune foarte clar că nu are seringă pentru o asemenea manevră.

Miclea FI. Și de aici rezultatele :

— sînt studenți din anul VI care nu știu să dea injecții intravenoase ;

— sînt studenți care nu cunosc o serie de manevre pe care însă în anul VI, înainte de plecare încep cu disperare să ceară să li se repete.

Rep :

Și cine-i de vină ?

Stamoran M. Răspund eu : Ambii factori. În ceea ce mă privește n-am avut conflicte cu personalul eu pregătire medie. Deseori însă a trebuit... „să număr pînă la 10”... cînd vreo tovarășă asistentă îmi vorbea sau îmi explica fără drept de apel cum ar trebui să plec mai repede din salon. În acest caz și o spun deci din proprie experiență — studentul trebuie să

(continuare în pag. 7)

COLOCVII

(urmăre din pag. 7)

știe să se stăpânească. El nu trebuie să uite că astfel de discuții au loc între bolnavi, că oamenii din jur ascultă și judecă. Într-un fel și aceste „frecușuri” fac parte din practica de spital. Or, dați-mi voie să vă întreb: ce fel de medic e acela care nu se stăpânește?

Rep:

Se pare că uneori personalul medical știe ce spune. Am avut ocazia să constatăm că unii studenți nu prea se pricep la practică.

Stamoran M. Da. În școlile tehnice sanitare se face o materie: „Tehnică îngrijirii bolnavului”. Eu aș fi de părere să se studieze aceasta și la Facultate. Dar s-o facem numai și numai practic, să lucrăm efectiv fiecare din noi cel puțin 4 ore pe săptămână. Să se renunțe la unele chestiuni de curs care au trecut de-acum în arhivele practicii medicale. Preferăm să studiem teoretic o bibliografie bine pusă la punct și să lucrăm practic în laborator și policlinică de trei ori mai mult. De aici rezultă: afectarea unui număr mai mare de ore practice de spital și reducerea cursului teoretic la chestiuni directe legate de practica cotidiană. Majoritatea dintre noi vom fi medici de circumscripție, unde pe bolnavii care ni se va prezenta nu-l va interesa dacă hidrogenul din poziția 2 s-a mutat la C₄ sau dacă fosfokinaza a mai intervenit într-o nouă glicoliză. „Delicatesele” să se facă la cercul științific. Vorbim despre tot felul de atomi marcați, despre CUARC și nu știm să facem un VSH.

Miclea Fl. Subscriu cu totul la opinia lui Stamoran. E timpul să se revizuiască materia teoretică ce se predă externului. Să renunțăm la tradiția unor teorii azi inutile, sau utile poate doar ca exemplu de nonutilizare. Cursurile ar trebui

să se axeze pe chestiuni practice inclusiv policlinică, igienă, evidența vaccinărilor, terapie de urgență etc.

Rep:

Cum sînteți apreciați de către cadrele didactice: mai mult pentru „teorie” sau mai mult pentru „practică”?

Miclea Fl. Teoria primează din păcate.

Stamoran M.: Doar cu puțină melancolie...

A. Jecu. Eu... deocamdată vreau să mai văd cum devine... cazul.

Miclea Fl. Și fiindcă tot sîntem la „ora destăinuirilor” aș vrea să menționez un aspect pozitiv: Dintre cele mai frumoase stagii îmi amintesc de cele de la Fiziologie infantilă, Urologie, Chimie.

Rep:

Tov. Stamoran, mi se pare că v-am cam neglijat, dvs. că fiind „mai mare” ați putea să sugerați: Cum ați dori să se desfășoare stagiul de externat în anul VI?

Stamoran M. Aș dori să mi se pună la dispoziție mai ales cazuri pe care le vom întâlni curent în practică.

Rep:

Și drept concluzie?

Stamoran M. Externatul rămîne încă un subiect de studiu pentru că formula ideală se realizează prin experiment. Externul de miine va avea — sînt sigur — pe lângă o bună pregătire teoretică și o foarte bogată avere de practician. Va fi în acest sens mai „bogată” decît noi!

Rep:

O spuneți cu regret?

Stamoran M. Nu. Doar cu puțină melancolie a celui care pleacă.

Și acum sondajul promis:

Anul V Stomatologie: „În urma stagiului efectuat la Clinica de copii, deci la stomatologie infantilă, am ajuns la concluzia că cel mai important impediment este insuficienta dotare cu aparatură. În al doilea rînd se duce lipsă de spațiu. Sînt insuficiente frezele de turbină, lipsesc unele freze pentru piese de mîna drepte și cot. Insuficiente sînt și pietrele abrazive, frezele de tungsten etc. Nu găsim „Dentoflex” ghipsul e de calitate minoră. Să se verifice dacă la magazia policlinicii nu se găsesc cumva materiale (șnururi, mandre-ne, etc.).

Pentru recondiționarea aparatelor „Dentior” ar fi necesar solicitarea unei echipe de la I.D.R. — așa cum s-a făcut în alte centre universitare: ex, la Iași. (După cum vedem „sîntem informați” = NR).

E necesară înființarea de garderoabe pentru studenți și bolnavi. Numărul de 5-6 studenți într-o grupă e foarte bun. Organizarea rulaului în externat e satisfăcătoare.

Se simte nevoia unor tehnicieni dentari care să lucreze numai pentru studenți.

Cam aceleași neajunsuri cu mici excepții le-am întâlnit și în sondajul efectuat între studenții anului VI stomatologie.

(Să mai zică stomatologii că-i neglijăm?)

În numărul viitor vom afla opinia cadrelor didactice. Pînă atunci, puținică răbdare.

REDACȚIA

Reflecții pe marginea vieții de asociație

În acest an Asociațiile Studentești și-au început activitatea într-un context nou, în fața unor mari evenimente care vor avea loc: Conferința a VIII-a a U.A.S.R., Congresul al IX-lea al U.T.C. Se impune deci ca și activitatea în rîndul tineretului din învățămîntul superior să fie la nivelul cerințelor epocii în care trăim.

În cadrul Institutului nostru se constată o îmbunătățire simțitoare a muncii de asociație față de anii trecuți. Pentru aceasta însă o condiție strict necesară este participarea activă a fiecărui student pentru

ca să face cît mai ușoară și mai plăcută munca de asociație.

Nu se poate vorbi despre o bună activitate a Comisiei profesionale, de exemplu, atîta timp cît din partea masei de studenți nu există aceea pronică punzătoare, o bogată activitate de cercetare științifică. La fel și comisia culturală, care nu-și poate desfășura activitatea la nivelul cerut, pînă cînd din partea masei de studenți nu există aceea pronică lăuntrică spre a-și arăta măiestria, calitățile artu-

(continuare în pag. 8)

Reflecții pe marginea vieții de asociație

(urmăre din pag. 7)

tice. Intotdeauna în Institutul nostru a existat o bogată activitate culturală, s-au obținut succese remarcabile la diferite concursuri. Pentru a obține astfel de rezultate, desigur, din partea studenților a existat multă voință, spirit de sacrificiu, dar și o mare dorință de afirmare. La ora actuală ne mulțumim doar cu echipa de teatru care a adus onoare Institutului. Laudă lor, pe această oale, dar să nu uităm că avem un potențial suficient de mare și pentru alte activități culturale. Nu trebuie uitat faptul că, încercarea de a înființa un Student-Club nu a dat rezultat scontat.

Se impune, credem, o mai mare colaborare între Asociațiile studențești din toate centrele universitare, între facultăți, pentru ca din năzuințele comune ale tuturor studenților să se tragă concluzii folositoare pentru desfășurarea activității organizatorice în rândul studențimii. Și una din aceste posibilități și cea mai potrivită ar fi organizarea de turnee de către formațiile artistice studențești, precum și organizarea de cât mai multe excursii în toate centrele universitare, bineînțeles, în așa fel ca să nu întrecă posibilitățile noastre.

La întrebarea: „Cum ați dori desfășurarea activității din centrele Universitare?”, câțiva repre-

zentanți ai Consiliului A.S. din I.M.F. București, au spus că ar fi foarte necesare schimburile de păreri între reprezentanții din toate Centrele Universitare, din Facultățile de același profil, întruniri organizate.

Acceași părere au exprimat-o și câțiva dintre membrii redacției revistei „Medicinistul” a I.M.F. București.

La o întrunire a redacțiilor revistelor studențești timișorene organizate pe Centrul Universitar, studenții au încercat să ajungă la unele păreri comune, revistele să-și orienteze activitatea spre problemele actuale ale studenților să fie cu adevărat studențești.

Ținând cont de aceste câteva păreri și de altele care sînt binevenite oricînd, Asociația studenților din I.M.T. își desfășoară activitatea în etapa actuală căutînd să rezolve în modul cel mai eficient toate problemele care se ridică. Iar pentru ca în viitor să se poată face și mai multe lucruri frumoase, aduce la cunoștință încă odată tuturor studenților mediciști că este necesară o colaborare permanentă din partea fiecăruia. Astfel vom reuși să întîmpinăm cea de-a VIII-a Conferință a U.A.S.R. cu rezultate din cele mai frumoase.

CORNEL VIRVESCU

Vă prezentăm catedra de fiziologie

În primii doi ani de la înființarea Facultății de medicină din Timișoara predarea Fiziologiei a fost inițiată de către Prof. Ilie Georgescu și Dr. Nicolae Dragomir actual profesor la Farmacologie.

Din anul 1946, conducerea a fost preluată de către titularul catedrei prof. dr. doc. Marin Popescu, pînă în anul 1963 cînd s-a pensionat. Dotat cu reale calități de dascăl și reputat om de știință, regretatul profesor Marin Popescu a activat de-a lungul celor aproape două decenii cu pasiune, consecvență și înalt simț de răspundere pentru organizarea catedrei, dotarea laboratorului, perfecționarea metodelor de instruire și educare a studenților și a colaborărilor ce i-a format în școala sa. An de an s-a îmbogățit conținutul lecțiilor, tematica lucrărilor practice, metodele de predare cît și numărul fasciculelor de curs litografiate.

Realizînd cu succes sarcinile didactice, colectivul de fiziologie a început încă din anul 1949 și activitatea științifică. Rezultatele cercetărilor experimentale efectuate în conformitate cu tematica catedrei precum și în colaborare cu Institutul de Fiziologie al Academiei (Acad. A. Danielopolu), cu catedra de Neurologie (Acad. O. Sager), reprezintă contribuții originale importante la studiul mecanismelor

de reglare al sistemelor funcționale.

În prezent șeful disciplinei de Fiziologie este conf. dr. Mirza Andrei, elev și colaborator al prof. Marin Popescu din anul 1947.

Ca structură organizatorică fiziologia, fiziologia și fiziopatologia constituie catedra de fiziologie normală și patologică condusă de prof. dr. doc. Ioan Coteșcu.

Activitatea didactică-educativă

Preocuparea permanentă a colectivului de fiziologie este anexată pe următoarele probleme:

1. Realizarea conținutului predat la nivelul cunoștințelor actuale strîns legat de problemele practice ale medicinei moderne.

2. Însușirea tehnicilor moderne cu aplicabilitate în cadrul lucrărilor practice și în cercetarea științifică.

3. Realizarea celor mai adecvate metode pentru formarea, instruirea și educarea studenților.

Activitatea științifică

Este axată pe problema mecanismelor neuro-humorale ale homeostaziei, de la studiul metabolismului celular pînă la integrarea supracelulară neuro-endocrină.

Rezultatele cercetărilor au adus contribuții originale privind rolul mecanismului reflex și nervos central chemoreceptiv în reglarea circulației, respirației, digestiei, me-

tabolismului.

S-a precizat rolul mecanismului reflex chemoreceptiv de reglare a reacțiilor celulare în imunogeneza nespecifică precum și influența unor factori endogeni (polipeptide biologice active) în adaptarea funcției de imunitate nespecifică.

Se studiază influența proteazelor și antiproteazelor asupra sistemelor funcționale concomitent cu modificările biochimismului cerebral, hepatic și al glandelor endocrine importante pentru realizarea mecanismelor homeostazice.

S-au studiat modificările biochimismului sanguin în efort și oboseală și se cercetează aspectele relației musculo-hepatice în efort.

Rezultatele cercetărilor experimentale au constituit subiectele celor peste 120 de lucrări publicate în revistele de specialitate din țară și străinătate.

S-a redactat și litografiat pentru uzul studenților o serie de fascicule: îndreptar de lucrări practice, capitole de curs, iar alte fascicule se află în stadiul de redactare.

Cercul științific studențesc

— Cercul de referate ce cuprind ? din totalul studenților din anul II. Acestea se țin de regulă săptămînal. Tematica privește problemele principale și actuale ale fiziologiei.

Șeful Disciplinei

Conf. dr. ANDREI MIRZA

DIAGNOSTIC CLINIC

Era prin anul 1935, medic tânăr, funcționam ca preparator nebugetar la Clinica Urologică din Cluj.

Intr-o sâmbătă seara la orele 18 se prezintă la Clinica noastră, pentru a fi internat, un tânăr impiegat C.F.R. în vîrstă de 21 ani, trimis fiind de Policlinica C.F.R. cu diagnosticul de : Ginecomastie. Cum tînărul se jena să se dezbrace pentru a fi examinat în salonul comun, l-am examinat într-o sală de consultații, dezbrăcîndu-l complet. Conformația exterioară nu era tipică nici pentru sexul masculin, nici pentru cel feminin, cu o adipozitate mai mare fesieră. Se constată doi sini foarte bine dezvoltăți de dimensiunea unui sin de femeie tînără. Barba și mustățile erau relativ slab dezvoltate, pilozitatea publiană și axilară — normale, în rest corpul era lipsit de păr. Vocea avea un caracter de tenor.

Examinarea genitală arată un penis de dimensiuni normale cu un „hipospadias“ la nivelul șanțului balanoprepuțial. În rest găsim numai testicolul din partea dreaptă de dimensiune și consistență normală. Bolnavul afirmă că sinii au început să crească de la vîrstă de 15 ani și prezența lor îl jenează foarte mult, întrucît, fiind bărbat nu poate face strand, nu se poate dezbrăca în prezența altor bărbați, ceea ce în situația lui de impiegat într-o gară mai mică, unde se dormea într-un cămin comun îi crea ipostaze penibile. Dar ceea ce îl supăra mai mult sînt dureri periodice la intervale de 4 săptămîni, cu o durată de 3—4 zile, dureri violente cu crampe și tenesme localizate în micul bazin, iradiînd înspre organele genitale externe, perineu și rect. Aceste dureri se repetă cu regularitate în fiecare lună. Tușeul rectal făcut imediat arată o prostată normală, iar deasupra prostatei, prin palparea bimanuală percem o formațiune piriformă pe care o socotim drept uter.

Examenul eel mai atent nu poate depista un testicol ectopic stîng. Bolnavul are relații sexuale normale și în lichidul spermatic recoltat se evidențiază spermatozoizi mobili.

La două ore după internare, deci seara la orele 20, bolnavul a fost prezentat extraprogram (în cadrul ședințelor științifice săptămînale ce se țineau pe atunci la Cluj sîmbătă și la care erau expuse diverse probleme medicale de către cadre didactice superioare). Diagnosticul stabilit de „subsemnatul“

Prof. dr. doc.

Iosif Bulbuca

**Clinica a II-a Medicală
Catedra de Urologie**

fost : „Hermafroditism adevărat“, adică prezența testicolului, a uterului și a unui ovar sau ovotastis (ovar și testicol contopiți într-o singură formațiune). Durerile lunare periodice le atribuiam hematometrului, rezultat în urma menstruației și cum în asemenea situații cavitatea uterină în loc de canal cervical prezenta o bridă fibroasă care se termina la veram

montanum, singele oestral nu se putea evacua, era reținut în cavitatea uterină, producînd contracții violente dureroase. Diagnosticul stabilit a făcut senzație mare, precum și unele aprecieri ironice la adresa subsemnatului din partea unor colegi, cu atît mai mult cît acest caz era al 9-lea, după cele 8 cazuri publicat în literatura mondială.

Profesorul meu a avut încă un dubiu asupra exactității acestui diagnostic și în primul timp s-a făcut mamectomie bilaterală, intervenție cu scop estetic pentru a înălțura aspectul exterior, penibil, al pieptului bărbatului.

Este adevărat că dozări hormo-

nale nu s-au făcut acestui bolnav. În decursul evoluției postoperatorii, bolnavul face criza dureroasă tipică în urma ciclului oestral și roagă să fie operat, întrucît nu mai poate suporta aceste dureri.

Desigur, rugămîntea lui a fost susținută și de mine, care am menținut diagnosticul inițial.

Bolnavul a fost laparatomizat (eu i-am făcut narcoză cu eter) și-mi amintesc și acum de feliicitările profesorului care a extirpat un uter cu canalul cervical complet obstruat, cu chiaguri de sînge în cavitatea uterină, trompa stîngă și un ovar de dimensiuni și aspect normal în stînga.

Piese examinate histopatologic au corespuns structurilor normale a organelor genitale feminine.

Bolnavul după intervenție n-a mai suferit, redevenind sănătos și din hermafrodit adevărat a devenit un individ de sex masculin care apoi s-a căsătorit și a avut și copii.

L-am revăzut de cîteva ori în anii care au urmat, fiind foarte satisfăcut de starea sa fizică și de strea sănătății sale.

Acest caz a fost publicat în „Presse Medicale“ în anul 1935 reprezentînd al 9-lea caz de hermafroditism adevărat din literatura mondială la epoca respectivă.

□

În continuare tov. profesor Bulbuca ne-a destăinuit cîteva din glumele D-sale, pe care „le divulgăm“ cu plăcere :

La cursul de Biofizică

Profesorul : După cum vedeți nu vedeți nimic.

De ce nu vedeți, veți vedea numai adeieci.

Și „una adevărată“ — sub rezerva afirmației personale :

La începutul acestui secol la Viena, un student dă examenul de histologie. Profesorul îi întinde o lamă și după ce studentul o examinează, îl întreabă :

— Spune te rog, ce ai observat ?

— Corzile vocale, d-le profesor răspunde studentul

— Îmi dai voie să mă uit și eu ? Profesorul examinează lama, scoase un hm...hm... și spuse :

— Da. Numai că sînt falsele corzi vocale.

Era rectul...

VĂ E UTILĂ MATEMATICA?

Un inginer de o vastă cultură, care în ultima vreme a abordat o serie de teme de biofizică, discută într-un cerc de specialiști din diverse domenii, următoarea problemă: „Să considerăm un creier uriaș care are înmagazinată o imensă cantitate de informație sub formă de afirmații. Să presupunem acum că o furnică are doar o singură informație program: Sfera mare albă=hrană. Deși pare paradoxal, furnica noastră e capabilă să distrugă întregul creier fără ca acesta să se poată apăra.

Motivul?

Creierul considerat nu are program de construire a unor noi date pe baza informațiilor conținute sau nou primite“.

Fără a intra în amănuntele discutabile ale problemei, o concluzie apare evidentă: pentru a putea fi folosită cantitatea de informație trebuie asociată unui program de construcție de noi date, construcție care se numește operație logică. Informația devine subordonată programului, iar operația logică devine element central.

Aruncând o privire asupra științei în general, ne putem da repede seama că matematica este de departe exemplul tipic de știință care folosește operațiile logice în scopul construcției de date noi, studiind și metodele de ordonare și programare.

Este oare matematica utilă medicilor?

Fără să ne grăbim să răspundem trebuie să remarcăm că din pricina programelor actuale de învățământ, majoritatea absolvenților liceelor de cultură generală au avut contact cu numai câteva ramuri ale matematicii și nici nu au cunoștință că evoluția ei actuală a depășit granițele cantitativului și că tocmai matematica structurală (logica matematică, algebra liniară, teoria grupurilor, teoria afirmației, teoria modelării, etc.) este cea care își găsește atît de mult discutată aplicabilitate în alte științe.

Prin claritatea exprimării, prin simplitatea simbolisticii (care poate fi introdusă chiar prin convenții ad-hoc), prin exactitatea relațiilor și prin numărul mic de concepte inițiale (fundamentale), matematica oferă un limbaj de învidiat. Chiar și numai acest scop ar trebui să determine viitorii medici să-i acorde o cît de mică atenție.

Dar matematica oferă și metode de studiu ce depășesc net metodele empirice folosite curent în majoritatea experiențelor din numeroase științe printre care trebuie deocamdată să cităm cu regret și științele medicale.

Poate medicina folosi metode matematice de studiu?

Răspunsul a fost deja dat de rezultatele aplicării metodelor stohastice în procesele andrenergice, a teoriei informației în genetică, o cibernetică în biosinteza proteinelor și rețelele neuronale, a calculatoarelor în punerea diagnosticului, a teoriei învățării în procesele de memorie și șirul exemplor ar putea fi continuat.

Remarcabilă este aplicarea metodelor statistice și prelucrarea datelor experimentale și se poate afirma că și cele mai sceptice păreri referitoare la utilitatea matematicii în medicină o recunosc. Biostatica permite nu numai calculul dispersiilor, corelațiilor și indicilor de semnificație în problema datelor ci și alegerea eșantioanelor și reprezentarea sistematică și ordonată a rezultatelor.

Un loc aparte îl ocupă teoria modelării care împreună cu biocibernetica aduc un important aport

în explicarea și schematizarea proceselor ce se întâmplă la nivelul materiei vii.

În fine putem adăuga că utilitatea cunoașterii aspectelor gnoseologice la frontiera matematică-biologie a permis constituirea biomatematicii ca știință cu toate compartimentele necesare: fond teoretic, metodologic, mijloace și interpretării specifice, știință interdisciplinară menită să se dezvolte cu repeziciune într-un viitor foarte apropiat.

Și să nu uităm că intersecția științelor matematice și medicale este la începuturile sale. Dar ar putea viitorul medic să contribuie la lărgirea domeniilor de intersecție cu matematica fără o cunoaștere cel puțin sumară a acesteia? Iată deci că răspunsul impune din nou necesitatea unei pregătiri matematice a studenților noștri.

Dacă am mai avea în vedere și faptul că studiul proceselor la nivelul materiei vii (biofizice, biocinematice, imunologice, biocibernetice, etc.) implică tot formule, relații, structuri, operații, logice, adică tot matematică, am putea ajunge la concluzia că ea în diversele sale aspecte) vă așteaptă aproape peste tot și că este ignorată prea mult pentru a rămîne doar la contemplarea realizării ei.

□

Iată părerea citorva dintre marii gînditori despre matematică:

Și de fapt toate cele ce pot fi cunoscute sînt număr. Căci nu este posibil nici să gîndești nici să cunoști ceva fără acest număr“.

(Philolaos)

Toate raporturile care pot exista între ființele aceluași gen trebuie să se reducă la două tipuri, adică la ordine sau la măsură

(Descartes)

Prin aplicarea matematicilor, fiziologia s-ar putea transforma într-o știință dezvoltată cu o structură coerentă logică, fără balastul datelor empirice subiective.

(J. G. Delafares)

O știință atinge perfecțiunea numai atunci cînd reușește să folosească eficient matematica.

(K. Marx)

Expresia legilor care guvernează fenomenele naturii, trebuie să fie întotdeauna matematica.

(Claude Bernard)

O teorie a naturii va conține știință propriu-zisă numai în măsura în care matematica este aplicabilă la ea.

(I. Kant)

Lumea este armonie și număr.

(Pitagora)

Disciplinele medicale și biologice trebuie matematizate nu pentru că așa cere moda actuală, ci pentru eleganța și precizia limbajului cît și pentru metoda oferită de matematică în cercetarea aspectelor cantitative ale vieții.

(P. Vancea)

Biologilor și medicilor le este necesară o formare a gîndirii și o cunoaștere a metodelor matematice în activitatea lor practică și de cercetare.

(Șt. Milcu)

Nu se mai poate trăi fără matematică.

(Miron Nicolescu)

Prefer un cap ordonat unui cap plin.

P. Brînzeu)

asist. Gh. I. Mihalăș

MEDICINA ȘI PREMIILE NOBEL

ÎN 1970

Fiziologia sistemului nervos, unul din domeniile medicinei care cunoaște o efervescență de cercetare susținută, înregistrează în ultimul deceniu a treia decernare a Premiului Nobel.

Premiul încoronează lucrările a trei neuro-fiziologi și biochimici: Prof. Julius Axelrod de la Institutul național din S.U.A. pentru igienă mentală, prof. Bernard Katz conducătorul secției de biofizică a Universității din Londra și prof. Ulf Von Euler de la Institutul de fiziologie al Universității din Stockholm, care au colaborat la determinarea funcțiilor celulelor nervoase în corpul uman. Cei trei profesori au descoperit mecanismul funcțional al substanțelor chimice prin emiterea de impulsuri de la o celulă nervoasă la alta și influențarea lor de vasele sanguine.

Descoperirile lor favorizează cunoașterea reacției sistemului nervos la diferite narcotice folosite în terapia bolilor nervoase.

Juriul, constituit din membrii Academiei Suedeze, a apreciat că lucrările celor trei oameni de știință „au o importanță fundamentală pentru înțelegerea transmisiei între celulele nervoase și între fibrele nervoase și fibrele musculare pe care le inervează”.

Cei trei oameni de știință care lucrează în laboratoare diferite au contribuit la rezolvarea factorilor chimici care permit transmiterea mesajelor nervoase.

Dr. Axelrod este considerat părintele farmacologiei biochimice moderne. Lucrările acestui neuro-biochimist american sînt consacrate metabolismului noradrenalinei — unul din factorii chimici ai transmisiei nervoase.

Această substanță reglează transmisia nervoasă la nivelul sistemului simpatic, adică a aceluși sistem care acționează autonom și care nu este controlat de voință (bătăile inimii, reacțiile glandulare, mișcările intestinale). Prof. Axelrod a studiat caracterelor metabolice ale a-

cestui factor (sinteza, stocarea, eliberarea, inactivarea) și a demonstrat că anumite mecanisme reglatoare nu intervin în procesul enzimatic (enzime secretate de glanda pineală — epifiza).

Lucrările profesorului Van Euler care a descoperit rolul adrenalinei, au relevat bazele care îngăduie înțelegerea transmisiei la sistemul nervos central precum și farmacologia sa.

Prof. Katz și-a consacrat lucrările cercetărilor transmisiei colinergice între fibrele nervoase motrice și fibrele musculare adică în limbaj fiziologic la „placa motorie”.

Transmisia influxului nervos mușchiului nu se face prin intermediul noradrenalinei, ci prin in-

termediul altui factor chimic — acetilcolina.

Această substanță intervine la nivelul sistemului parasimpatic, polul antagonic al sistemului simpatic.

Prof. Katz a demonstrat că eliberarea acetilcolinei antrenează modificări electrofiziologice, în special prin modificarea permeabilității membranelor față de ioni. El a demonstrat astfel că transmisia la nivelul „plăcii motrice” declanșează simultan fenomene electrice și fenomene biochimice.

Descoperirile celor trei laureați ai Premiului Nobel prezintă un interes primordial în neurofiziologie și neurofarmacologie permițînd o înțelegere optimă a fenomenelor patologice noi în terapia tulburărilor nervoase.

Nouăți oncologice

Apariția în sângele omului a unei proteine specifice (alfa-fetoproteina) constituie un indiciu al îmbolnăvirii maligne a ficatului. Acest lucru a fost demonstrat de oamenii de știință sovietici pentru prima dată.

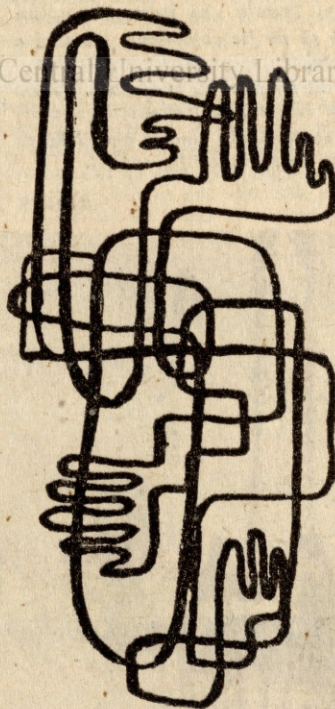
Noua metodă de diagnosticare a cancerului ficatului a fost elaborată pe baza unei cercetări experimentale și clinice întreprinse de medici din Moscova și Astrahan.

Această proteină, componentă normală a singelui embrionului, apare la adulți numai în cazuri de cancer al ficatului. Tumorile maligne ale altor organe nu provoacă această reacție.

Prin experimentările speciale s-a demonstrat că tumorile ficatului, ele înșele sînt acelea care produc fetoproteina.

Agencia internațională pentru studierea cancerului (Lyon-Franța) a aprobat metoda în cadrul unui program special și a recomandat-o pentru practica clinică și cercetări epidemiologice.

GHERMAN MARIANA
an. I. M.G.

ARGUS

Club sau sală de sport?

Ideea formării unui club al I.M.T. a venit cu câțiva ani în urmă, când s-a amenajat o sală adecvată, renunțându-se la cea de subsol, în căminul nr. 1. S-a reușit cu sacrificii, desigur, amenajarea noii săli cu toate cele necesare: televizor, fotolii, mese, magnetofoane, aparat de radio, covoare etc. într-un cuvânt, toate lucrurile interne ale unui club. Ba într-o vreme a fost și „Student-Club”, dar n-a prins — lipsa cafeaua — „elixirul necesar bunei desfășurări a activității culturale”. Au mai fost și niște lumini colorate care nu încădrău cu regulile medicale ale unei vederi sănătoase (jocul de lumini dăunează organului vederii.). Așa „Student-Club” a devenit din nou Club al I.M.T. Acum nu mai are nicide televizor, nici lumini colorate. S-a adus în schimb o masă de tenis. Poate ideea a fost bună, dar programul clubului este ocupat în cea mai mare parte de acest joc frumos. Adică programul de la televizor nu poate fi urmărit la club, o seară de audiții muzicale nu se poate desfășura în condiții bune din cauza tensiunii de masă. S-au găsit printre studenții noștri câțiva amatori ai acestui sport, care au monopolizat sala transformând-o într-o adevărată sală de sport. Astfel se pot vedea aici haine aruncate pe scaune, iar sportivii noștri dezbrăcați la piele jucând de zor.

Iată o mică întâmplare care a avut loc într-una din seri. La ora 20,30 era program de audiții muzicale în club. Prietenii noștri jucau tenis. Abia s-au învoit să oprească jocul pentru a se putea începe programul. După program s-a cerut permisiunea de la directorul clubului ca studenții să rămână să danseze puțin. Desigur, propunerea a fost acceptată fiind în asentimentul studenților participanți. Dar după încheierea programului de audiții muzicale, tenismanii nici nu au așteptat să se strângă aparatele că au și întins plasa la masa de tenis,

și-au dezbrăcat cămășile și... dă-i cu paleta.

Zadarnice au fost insistențele celor de față și ale conducerii clubului — ei o țineau tare și își etalau musculatura. Când unul din studenții comitetului de club i-a rugat să înceteze, replica a venit repede: „Cine ești tu în acest Institut?” Vrînd-nevrînd, unul cite unul, au părăsit sala toți doritorii de muzică și dans, lăsînd acest frumos „lăcaș al culturii” transformat ad-hoc în „sală de sport”.

N.R. Ca urmare a sesizărilor din partea studenților redacția noastră a constatat în mai multe rînduri că în club se practică jocul de tenis, unde amatorii uită că nu sînt într-o sală de sport și joacă într-o jînută necorespunzătoare. Facem cunoscut prin intermediul acestei rubrici situația și sperăm că va fi reglementată la timp, pentru ca frumosul nostru club să nu fie compromis sub nici o formă.

Post scriptum la nota redacției: am auzit că totuși a fost desființat tenisul de masă din club și praful de pe pereți așteaptă să fie curățit.

Ocupat...

După cum am putut să-mi dau seama locuri erau berechet. Ba chiar erau bănci în care un singur student trona atotstăpînitor.

— E ocupată toată banca?

— Bineînțeles.

— Am venit devreme, doar nu o să mă duc în spate.

— N-am ce-și face gagiule(!) Eu am prieteni.

A trebuit să-mi caut un loc în fundul sălii, de unde am urmărit cu mare greutate cursul.

A doua zi povestea se repetă. La fel a treia zi; de fapt în toate zilele se găsesc colegi care ocupă bănci întregi pentru cei ce vin cu 1 minut înainte de intrarea profesorului. Mă se pare cu totul nefiresc, dacă nu ne-colegial, ca un om sosit cu 20—30 de minute înainte de începerea cursului să nu poată găsi un loc în primele bănci pentru simplul motiv că un alt „coleg” ocupă cite 4—5 locuri în plus.

Mă întreb acum, așa ca într-o doară, oare nu s-ar putea rezolva echitabil acest inconvenient?

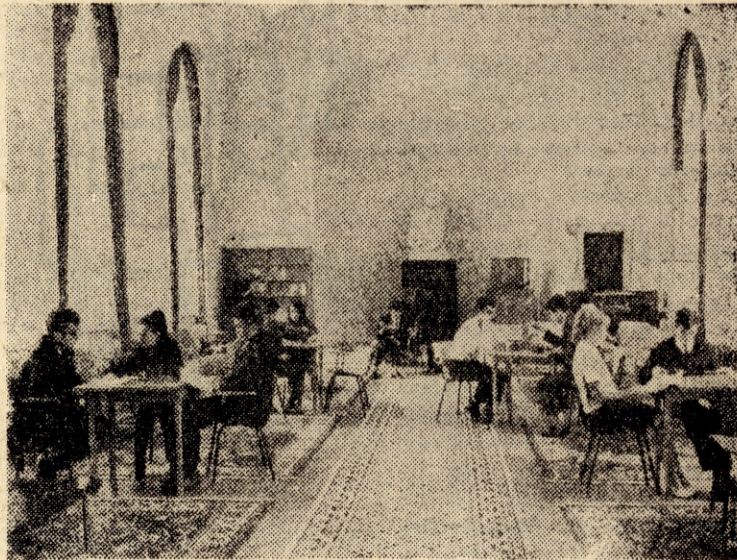
Oare n-ar fi suficient un singur loc reținut pentru vreun amic (ă). Ce părere aveți stimați colegi?

Nu e și mat „colegial”?

P.S. Studenții anilor II, III, IV nu au decît o legătură „întîmplătoare” cu faptele relatate (Sic !!!)

ARGUS

ARGUS

Așa ar trebui să fie.

MUZICA ȘI MEDICINA

Muzica reprezintă arta cea mai profundă, cea mai umană, arta adevărată — fiind considerată ca o manifestare directă a sufletului, expresia artistică cea mai nemijlocită a puterii sufletești a unui popor, a unei epoci, a unui om, putând fi rezultatul, unei creații colective, folclorice, sau individuale. Ea este capabilă să redea cele mai interne nuanțe ale sentimentelor omenești.

Ceea ce o distinge de celelalte arte, care la rindul lor redau viața emoțională a omului, este faptul că comunică aceste sentimente ascultătorului nu prin mijlocirea unei forme concrete, palpabile, vizuale ca în literatură, coregrafie sau arte plastice, ci în mod nemijlocit, direct, reflectând sentimentele în însăși dezvoltarea lor.

Natura, viața și omul, cu acțiunile și gândurile lui, alcătuiesc un tot inseparabil care se întrepătrunde, un flux universal, în veșnica primenire și veșnică existență. Opera de artă, reflectare a tabloului grandios și inepuizabil al realității din jur, trecută prin vibrația stărilor sufletești ale creatorului artistic, se adresează omului, pe care-l înalță, îl transformă, îl face mai bun, mai înțelegător cu ceilalți. Din cele mai vechi timpuri, muzica și medicina însoțesc pe om de la naștere până la moarte, în momentele însemnate de bucurie sau suferință ale vieții. Bucuria venirii pe lume a unui copil primit de brațele medicului, care veghează atent la buna desfășurare a actului solemn prin care viața își asigură continuitatea, se manifestă prin cîntecele celor din familie. Aplecându-se cu grije asupra micuțului care crește, medicul cu știința, mama cu dragostea și cîntecele ei de leagăn, veghează ca acesta să crească sănătos și plin de bucurie. Părinții observă cum ginguritul devine încet, încet, vorbă și cîntec. Și iată că pe copilul ajuns în plină viață, nevoia de muzică a-l părăsește, fiindu-i bun tovarăș atât în marile bucurii cât și necazuri, cum sînt redobîndească integritatea forțelor zdruncinate pentru moment și să se dedice cu bucurie și entuziasm vieții. Astfel muzica și medicina se împletesc strîns în jurul vieții omului, prima îmbogățind trăirile sufletești, cea de-a doua veghindu-i competent pașii nesiguri.

Mitologia, această sursă a preistoriei în imaginația popoarelor

din antichitate" (K. Marx) reflectă în nolanul de frumoase legende, multe aspecte ale împletirii muzicii cu medicina. Coborîtor din Zeus, Apollon zeul soarelui, al poeziei și muzicii, avea pe lângă măiestria de a cînta din liră și pe aceea de medic. Pe pămîntul Beotiei, la curtea regelui Flegios, Apollon o îndrăgește pe fiica acestuia, nimfa Coronis. Curînd el se întoarce la templul său din Delphi, părăsindu-și iubita, care e silită de tatăl ei să se căsătorească cu un altul. Plin de minie Apollon trimite săgeata ucigătoare care va curma viața necredincioasei Coronis. Își amintește însă de copilul care trebuia să se nască și plin de căință deschide pîntecele mamei pentru a-l salva. Copilului îi dă numele de Aesculap — cel care alină suferința devenind zeul medicinei. Curînd discipolul își întrece maestrul, reușind nu numai să tămăduiască bolile, ci chiar să redea viața celor morți. Pentru aceasta folosea ierburile cu care un șarpe omorât de el fusese înviat de șerpoaica sa (De aici și emblema medicinei).

Un alt erou legendar al muzicii, înzestrat cu puteri miraculoase, a fost Orfeu. Numele său — „Aar-rophen”, înseamnă medic luminos. În mitologie, el este prezentat ca fiu natural al aceluiași Apollon și al muzei Caliope una din cele șapte fiice ale lui Zeus și a Mnemozinei, care după Mitologia greacă au protejat și au reprezentat științele și artele.

În lumea antică, alături de filozofie, astronomie și geometrie, muzica ocupă un loc însemnat în preocupările multor gânditori ai antichității. Platon, în a sa teorie a etosului după care muzica are darul de a transforma omul, de a-i modela temperamentul și caracterul s-a inspirat de la egipteni și tracodaci. În lucrarea sa „Charmide” Platon vorbește cu admirație de doctorii traci, slujitori ai lui Zamolxes care cu ajutorul cîntecelor vindecau sufletul și odată cu el și trupul bolnav.

Hipocrat, întemeietorul medicinei propriu-zise a reușit să rupă vâlul magiei care întuneca arta vindecării. El separă medicina de magie și o pune pe calea adevărată cea a observației. Și el vorbește despre efectele favorabile ale muzicii asupra organismului. Un alt medic Erasistrate, consideră că toate me-

dicamentele sînt otrăvuri și în consecință folosește pentru vindecarea bolnavilor săi numai dieta, băile, cultura-fizică și muzica. Valoarea terapeutică a muzicii este cunoscută de medici romani, al căror reprezentant de seamă a fost Galien și de către faimoasa școală arabă de medicină care continuă spiritul inovator hipocratic: Avicena, Rhazes, Maimonide, Averroes.

Deci, încă din antichitate s-a observat influența puternică pe care o are muzica asupra omului cit și utilitatea ei ca mijloc terapeutic în diferite boli, muzica și gimnastica formînd cele două elemente esențiale ale educației în antichitate.

În evul mediu, un medic italian Baglini, din sec. XVII a încercat să trateze prin cîntec și dans o boală foarte răspîdită pe atunci Coreea sau „dansul sfîntului Guy”. Medicii muzicieni parcurgeau satele executînd ori de cîte ori era nevoie cîntecele leucitoare. Dansurile executate după aceste cîntece au primit numele de „tarantella” dela numele unui păianjen „Tarentula” care era considerat că provoacă boala prin înțepătura sa. Doctorul Joseph Reclamier (1744-1832) celebrul medic al împăratului Napoleon, considerînd că stomacul are o activitate ritmică, deci iubește ritmul, prescrie unei ducese din Paris, care suferea de stomac, să ia masa în sunete de tamburină.

Dar în toate timpurile, muzica a fost mai ales indicată în tratamentul bolilor psihice în special la indivizii instabili, neliniștiți, deprimăți. Un medic american Robert Havan Schaufien a încercat chiar să alcătuiască o farmacopee muzicală. El recomandă în epuizare nervoasă prin surmenaj poemul „Moldova” de Smetana. în melancolie, „Imnul bucuriei” de Bethoven. în furie „Corul pelerinilor” de Wagner, în mania depresivă „Regele piticilor” de Schubert și altele. Desigur, în aceste prescripții este multă fantezie și subiectivism.

În urma cercetărilor histoneurologului rus Dogiel, s-a constatat că în afara oricăror elemente afective, de atenție și interpretare, muzica produce reacții neuromusculare ce pot fi urmărite cu miograful, modificări ale pulsului, presiunii arteriale, mișcărilor respira-

(continuare în pag. 14)

MUZICA ȘI MEDICINA

(urmare din pag. 13)

torii, metabolismului. Acestea depind de ritmul, înălțimea și timbrul sunetelor. În acțiunea pe care muzica o exercită asupra organismului, ritmul are o acțiune fizică iar melodia o acțiune estetică. Muzica fiind o vibrație esențială a naturii, intră mai mult sau mai puțin în rezonanță cu organismul uman. Ritmul este principiul fundamental al discursului muzical. Muzica de jazz, cu ritmul ei, sincopat și schimbător produce la trei pătrimi din ascultători o creștere a presiunii arteriale. Este interesant că această muzică nu produce nici un efect asupra unui copil sub 6 ani, care este nereceptiv la jazz. În general ritmurile în trei timpi par a relaxa și regla mișcările respiratorii, iar cele în patru timpi par a avea o acțiune tonifiantă.

Profesiunea medicală nu se poate dobîndi decît printr-un studiu îndelungat printr-o permanență informare „la zi” care necesită mult timp. Compoziția, la rîndul ei înseamnă pe lîngă talent, stăpînirea unor discipline ca armonia, contrapunctul, fapt ce cere multă muncă, o preocupare aprofundată. Astăzi, mai mult chiar ca înainte, este greu de realizat într-o singură viață, cerințele severe ale acestor două activități. Numai puțin au reușit să combine fructuos aceste două domenii. Printre ei se numără Borodia, profesor de chimie la Academia medicochirurgicală din Petrograd, Joseph Xavier Elsnér, orelistul Marcel Lemoyez, profesorul Fourier, Raoul Blodet, Samuel Pozzi, profesorul Richelot autori a numeroase compoziții de bună calitate.

Profesor de Anatomie la Institutul de Medicină din Cluj, Victor Papilian a fost tot timpul vieții sale un mare iubitor al muzicii. La 17 ani era de două ori absolvent — al liceului Sf. Sava și al Conservatorului de muzică și artă dramatică. A fost angajat de către Dinicu în orchestră Ministerului Instrucțiunii dar în mentalitatea timpului „a cînta vioara II-a într-o orchestră — însemna gagiștul de la muzică militară care cîntă la paradă din trombon”. Odată cu terminarea facultății și mai ales după numirea sa ca profesor de anatomie la 32 ani, pasiunea pentru muzică și dramaturgie a devenit și mai mare. Această preocupare a făcut să fie numit director al Operei de Stat din Cluj. Năzuințele de seamă după care s-a călăuzit au fost promovarea muzicii românești, înnoirea și îmbogățirea reper-

torului operei din Cluj, ridicarea nivelului artistic al spectacolelor, înființarea pe lîngă operă a unei orchestre simfonice. Dragostea sa pentru muzică se manifestă intratit, încît deși celebru prin severitatea sa, a afirmat că ar fi în stare să treacă pe un student la examen, dacă acesta i-ar face o serenadă frumoasă. Nu se știe dacă lucru s-a întîmplat.

În centrul nostru universitar medical au un bun renume ca iubitori și interpreți de muzică. Prof. dr. Pamfil este cunoscut ca un mare iubitor a muzicii și mai ales pentru virtutea de chitarist. De fapt acum 15 ani în Timișoara mai exista o orchestră de muzică de cameră alcătuită în majoritatea din medici. Din rîndul lor făcea parte Conf. dr. Russo — violoncel, Conf. dr. Dragomirescu vioară, dr. Dobrozenskj violoncel, dr. Roth Ludovic vioară, dr. Domide Leon pian, regretatul Conf. dr. Miletic recunoscut ca un foarte bun violonist.

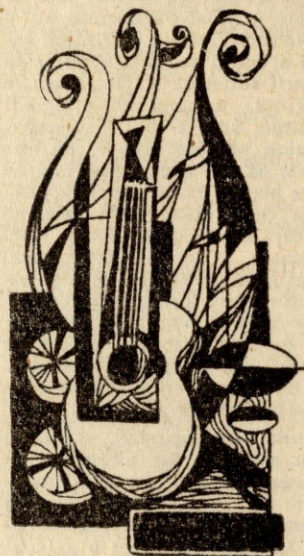
Din aceste cîteva rînduri reiese că legăturile medicinei cu muzica s-a stabilit de-a lungul timpurilor și odată cu trecerea vremii au devenit din ce în ce mai strînse. Înțelepciunea șarpelui lui Aesculap

și farmecul lirei lui Orfeu, care izvoresc deopotrivă de la Apollon, zeul frumuseții, poeziei și soarelui sînt dovezi ale acestei trainice legături.

Înlăturarea durerii și înălțarea sufletească slujesc pe căi diferite aceluiași nobil țel închinat omului.

„Mens sana in corpore sano!”

COCOTA EUGEN

CÎTE CEVA DESPRE ORIGINILE ARTEI MODERNE

Arta modernă începe cu un tată care și-a renegat și dezmoștenit copil și continuă prin întîmplare și neînțelegere. Singura care-l poate da coerență este filozofia artei. Această filozofie definește arta ca un mod de a concepe lumea vizual. Arta nu trebuie confundată cu celelalte moduri de a concepe lumea, ea se bazează pe lumea vizibilă; iar artistul este un simplu om care are o anumită abilitate și care dorește să-și materializeze percepțiile vizuale. Prima parte a acțiunii sale, este prin urmare perceptivă, a doua este expresivă dar nu este posibil în practică să separe aceste două procese: artistul exprimă ceea ce percepe, el percepe ceea ce exprimă.

Întreaga istorie a artei este istoria metodelor de percepție vizuală și diferitelor moduri în care omul a văzut lumea.

Cei naivi își închipuie că există un singur mod de a vedea lumea — modul care se prezintă propriei sale viziuni imediate. Cu totul ero-

nat — noi vedem ceea ce sîntem învățați să vedem, și viziunea devine de obicei, o convenție, o selecție parțială a tot ceea ce este de văzut și o deformare sumară a rezultatului.

Noi vedem ceea ce vrem să vedem nu este determinat de inevitabilele legi ale opticii ci de dorința de-a descoperi sau de a construi o lume credibilă.

Nu e nici o îndoielă că ce noi numim mișcarea modernă în artă începe cu determinarea pictorilor francezi de-a avea lumea obiectiv. Ceea ce Cézanne dorea să vadă era lumea, ori această parte a ei era contemplată ca un obiect în afara oricărei intervenții a unei minți sau a unei emoții.

Imediații săi predecesori, impresionistii văzuseră lumea subiectiv — ce este de văzut era prezentat cu sensurile lor în lumini diferite sau din variate puncte de vedere. Însă Cézanne dorea să excludă

(continuare în pag. 17)

DE VORBĂ CU SCULPTORUL TIMIȘOREAN PETRU IECZA

Cînd l-am întîlnit pe sculptorul Petre Iecza ceasul arăta deja o oră nu tocmai potrivită, ținînd seama de programul încărcat al unei zile de muncă.

Totuși, plin de bunăvoință și solicitudine, artistul a ținut să dea conținut acestor rînduri, răspunzînd cu multă căldură apelului adresat de revista noastră.

De la bun început țin să informez pe cititori că vor fi decepționați așteptîndu-se la comentarii de specialitate asupra actualului Salon de artă al artiștilor plastici din jud. Timiș.

Țelul spre care tinde acest interviu este mai degrabă din domeniul dorinței de a cunoaște, a tendinței de lărgire a universului nostru spiritual, al conceptului nostru de intelectuali.

Foarte sumar, citeva date asupra sculptorului P. Iecza asistent la Facultatea de arte plastice, artist cu renume atît pe plan național cît și european, deținător al unor importante premii și medalii și bucurîndu-se de o unanimă apreciere atît în rîndurile marelui public, cît și în rîndurile studenților față de care manifestă deosebite aptitudini pedagogice.

Pentru început, o întrebare ca să spun așa „ruptă” de temelia generală :

— **Ce părere aveți despre revistele studențești, în ce fel vedeți utilitatea lor, și ce probleme credeți că ar trebui să cuprindă :** Considerați că ele aparțin în exclusivitate studenților sau vedeți o eventuală colaborare a cadrelor didactice ?

— Consider că aceste reviste trebuie să constituie pentru studenți un mijloc de afirmare a părerilor și opiniei tineretului în cele mai contemporane probleme, să reprezînte un mijloc de exprimare a gîndurilor celor mai îndrăznețe, afirmarea crezului de viață, a răspunderii profesionale.

Este bine ca și cadrele didactice să-și dea concursul în paginile acestor reviste, fără a coordona însă conținutul lor.

Prin experiența acumulată de-a lungul anilor, cadrele didactice pot aduce o serie de probleme importante atît din punct de vedere profesional, cît și educativ. În acest fel se poate realiza o mai strînsă coeziune, apropiere între „catedră și student”.

Din punct de vedere al conținutului nu sînt pentru o tematică strict „de profil” ci pentru prezentarea unor probleme multilaterale ale vieții culturale, sociale, politice, a secolului nostru, pentru crearea unui univers cît mai larg, a unei posibilități, cît mai mari de informare.

— **Cum vedeți relațiile d-voastră de artist-profesor cu studenții ?**

Intr-adevăr îmbinarea dintre aceste două meserii de credință nu este întotdeauna ușoară : sculptura fiind dintre arte poate cea care cere cel mai mult timp, totuși îmbin cu plăcere munca de creație cu cea didactică pentru că mă ajută să cunosc oamenii, să definim împreună probleme general valabile pentru artă în sensul activității de creație, în sensul înțelegerii actului creator.

Principiul care stă la baza activității mele de pedagog este bineînțeles — în afara unei pregătiri

profesionale superioare — experiența unei aptitudini, a unui talent pentru a descoperi ceea ce se ascunde în fiecare student, adică un ridicat tact pedagogic, care n-aș vrea să fie interpretat într-o manieră didacticistă.

Întotdeauna am avut respect față de studenți și pot afirma că în acest fel îmi asigur un răspuns similar din partea acestora.

Următoarea întrebare se referă la actul creației : „**Ce considerați că este mai important, ideea sau realizarea tehnică ?**”

Intr-adevăr o întrebare cu două tăisuri. Această problemă a creației este foarte larg dezbătută și constituie de fapt o problemă capitală în acest sens.

Adevărul este că ideile au foarte mulți, majoritatea intelectualilor au și ideile artistice. Problema se pune deci, în ce fel pot fi aceste idei transpuse în forme și mai ales în ce măsură devine transmisibil gradul de expresivitate plastică. În consecință fiecare artist trebuie să adopte un limbaj major, nu este suficient să avem ideile majore, ele trebuie neapărat traduse în imagini plastice corespunzătoare.

În această dualitate a problemei n-aș vrea să fiu înțeles greșit : bineînțeles că la un moment dat totuși ideea este primordială, dar nu e mai puțin adevărat că arta devine palpabilă prin forme, și n-aș vrea să fiu înțeles nici ca „formalist”. Mulți dintre artiști au ideile foarte frumoase, dar traducerea în forme se dovedește total decepționată.

— **Pe cine considerați adevăratul judecător al operei de artă : artistul însuși, criticii de artă, sau marele public ?**

Artistul însuși nu poate fi un judecător obiectiv, pentru că fiind vorba de propria lucrare intervin o serie de factori subiectivi ce împiedică o opinie imparțială. Criticii de artă sînt de asemenea subiectivi, așa că în ultima instanță acest credit trebuie acordat publicului.

E adevărat că arta se adresează marelui public, cu toate că acest drept de judecător suprem trebuie acordat totuși cu măsură și problema artistului față cu marele public nu trebuie în nici un caz dramatizată.

Arta nu a fost niciodată înțeleasă cu toate categoriile de prietori, în aceeași măsură, de fapt rolul ei este printre altele și de a devansa epoca respectivă, deci nici nu se poate pretinde tuturor să înțeleagă arta în totalitatea, în complexitatea fenomenului ei artistic.

În arta clasică efectul plastic era paralel cu efectul literar, deci era permisă o mai ușoară citire, descifrare a operelor, astăzi însă în arta contemporană efectul plastic tinde să anihileze pînă la dispariție efectul literar și în consecință, arta trebuie înțeleasă, tradusă prin intermediul unui limbaj specific, respectiv culoare, formă, spațiu, volum.

(continuare în pag. 17)

STUDIO „M“

De vorbă cu Cristian Furnică

1. Cristian Furnică, ce este „Studio M“?

„Studio M“ a fost conceput inițial, urmînd modelul de organizare a unor trupe de teatru studentesc de la noi și din străinătate, ca un teatru laborator, ca o tribună ce fără a trăda primarul scop artistic, se dorea a fi o modalitate de expresie, de afirmare a crezului artistic și spiritual a generației tinere de la noi. Aș dori să adaug că teatrul fiind una dintre modalitățile de comunicare, cele mai directe și complexe în acelaș timp, poate realiza fuziunea necesară în gîndirea tineretului, fuziunea dintre politic, ideatic și artistic.

2. Consideri teatrul studentesc ca un gen aparte de expresie artistică?

Da. Intr-un fel am impresia că în cele spuse anterior am răspuns parțial și la această întrebare. Aș dori însă să adaug că privind teatrul studentesc ca modalitate de expresie cu totul nouă, aceasta nu presupune în nici un caz o ruptură cu tehnica de abordare a problematicii în teatrul profesionist, deși, și aici se pot aduce unele modificări, și mai ales în privința ideilor și problematicei vehiculate. Teatrul studentesc se vrea exponentul crezului unui cerc oarecum restrîns de indivizi, crezul intelectualului în formare, crezul omului tînar perpetuu, deschis spre nou, spre acumulare; perpetuu angrenat într-un complex de probleme a căror răspuns de multe ori îi scapă, fapt care face să dorească cu o și mai mare acuitate găsirea unei rezolvări.

3. În relația valorică: piesă-actori-regizor, cine ar deține înțietatea?

E o întrebare dificilă la care răspunsul cel mai potrivit ar putea fi reprezentat de o a patra categorie pe care o consider ideea de adevăr scenic. Înțeleg prin adevăr scenic identitatea categoriilor enunțate de d-voastră în scopul realizării sincerității devenită un fluid, ce rupînd invizibila, barieră din rampă și public creează un univers de trăire colectivă, de identitate de concepție ce s-ar putea numi arta spectacolului bun, și mai simplu arta adevărului.

4. Preferi amatorismul studentesc rutinei și experienței profesioniste?

Permiteți-mi să nu răspund la această întrebare, nu fiindcă aș găsi-o lipsită de sens, ci pentru simplul motiv că în cadrul fenomenului artistic al adevăratei creații, dispar orice fel de bariere despărțitoare între genurile artistice, esențială devenind trăirea, sentimentul pur al emoției artistice, ce-l degajă adevăratul fenomen de artă.

5. Care ar fi calitatea primordială a regizorului-student?

Păreră mea e că în cazul analizei activității unui individ, dincolo de datul primar pe care-l posedă în îndeplinirea mai bine sau mai puțin bine a unei activități, nu putem vorbi despre calități esențiale sau neesențiale. Cuvintele și necuvintele ne servesc la fel de bine în expresie; viața și neviața nu le putem defini cu precizie. Iertați-mi alegoria, dar cred că exprimă răspunsul cel mai corect la întrebarea dv. Pentru a vă da însă un răspuns mai explicit, mă voi referi la una din multiplele calități necesare unui regizor. El este

chemat să realizeze puntea de legătură între ideea scrisă și ideea vizuală, între cuvîntul scris și arta spectacolului. El e chemat să găsească mijloacele expresiei directe, a ceea ce a vrut să spună autorul, să sublinieze ideea dominantă a textului dramatic, să o îmbogățească chiar prin mijloacele ce-i stau la dispoziție, avînd, consider eu, chiar dreptul de a simplifica ideatica textului inițial în vederea posibilității penetrării esențialului în masa publicului.

6. Dar a publicului studentesc?

Publicul studentesc va fi mereu receptiv la problemele care-l privesc în mod direct. Datorită acestui fapt el poate deveni un public bun, dar aceasta doar în cazul în care ceea ce i se oferă nu este străin de el, nu încearcă în mod ostentativ să-l epateze prin mijloace ce nu sînt conforme eticii, sale prin concepte ce-i sînt străine.

7. Ce țeluri își propune „Studio M“ în viitor?

— În prezent încercăm să rămînem credincioși dezideratelor ce au generat nașterea acestui studio, să ne rămînem credincioși nouă înșine, credincioși publicului care ne-a aplaudat și susținut.

8. Pe cînd o reîntîlnire cu publicul studentesc timișorean?

— Sper că mult dorita noastră reîntîlnire cu publicul timișorean să aibă loc mai curînd. Am dori ca această reîntîlnire să fie mărcată de premiera spectacolului la care lucrăm în prezent, spectacol care ne pricinuieste încă de pe acum vii emoții. Am dori ca premiera spectacolului „EU“ adaptare după un text dramatic de Nathalie Sarraute să constituie un moment de excepție în activitatea studioului. „EU“ în antiteză cu „Secolul XX“ unde se pune problema colectivității umane, va aborda problematica individului ca rezultat al acestei societăți, a individului cu frămîntările, decepțiile și speranțele sale.

Interviu realizat de P. CERNAT

CÎTE CEVA DESPRE ORIGINILE ARTEI MODERNE

(urmare din pag. 14)

această ambiguă suprafață a lucrurilor și să pătrundă în realitatea care nu se schimbă.

O mare parte din viața lui Cézanne (1839—1906) a aparținut istoriei Impresionismului, dar simțind mai acut decât prietenii săi pictori publicul ridicol pe care expozițiile impresionistilor îl aveau a renunțat să mai expună cu ei.

Cézanne nu a fost un revoluționar prin temperament și nu este de loc ușor să se explice de ce opera sa a devenit atât de semnificativă pentru dezvoltarea artei. Explicația depinde de înțelegerea proprie a două cuvinte des uzitate de Cézanne — cuvintele „realizare” și „modulare”. A realiza înseamnă a da ființă, a modula înseamnă a ajusta materialul în acest caz a picta.

Metoda lui Cézanne de a picta este în primul rînd a alege motivul, de a-i da ființă vizuală și de a nu scăpa nimic din intensitatea vitală pe care motivul o posedă în

existența sa actuală.

Cézanne a descoperit că soliditatea și monumentalitatea în pictură depinde într-o mare măsură de o generalizată concepție arhitecturală. Rezultatul este o aparentă dezbinare a clarității suprafeței culorilor în mozaic. Acest procedeu devine din ce în ce mai pregnant în timpul dezvoltării lui Cézanne, și este foarte evident în picturi ca „Le Jardin des Lauves” (1906) sau în acuarela „Landscape with Mill”.

Intr-un studiu critic pe care l-a dedicat artistului, Lionello Venturi a sugerat să se vadă în Cézanne precursorul tuturor tendințelor care vin după el: „Artistul este propriul său rege, propriul său preot, propriul său Dumnezeu. În acest sens Cézanne a fost unicul artist al cărui stil a fost omul însuși.

Lumea spirituală a lui Cézanne, pînă la ultima oră a vieții lui nu a fost acela a simbolurilor, a Lauviștilor sau a cubiștilor dar este lumea pe care o asociem lui Flau-

bert, cu Baudelaire, Zola, Manet și Pissaro.

Cézanne aparține perioadei eroice a artei și literaturii franceze care a crezut să găsească o nouă cale a adevărului natural pentru a-l transforma într-o artă durabilă. Nu este nimic decadent aici, nimic abstract, nu este artă de dragul artei, opera lui Cézanne, nimic, doar o înăscută și de nestăpînit dorința de a face artă”.

După cum a admis pentru prima oară Venturi, cursul artei moderne este de neconceput fără realizarea și exemplul lui Cézanne. Nu există „școala lui Cézanne”, dar nu este artist în secolul XX care să nu fi fost influențat de unul sau altul dintre aspectele operei lui Cézanne, influențe care sînt uneori superficiale bazate pe neînțelegeri ca în cazul uneori al Cubismului.

Intențiile lui Cézanne au fost să creeze prin artă un corespondent naturii, independent de prourile sale senzații confuze. Aceasta a fost eliberarea pe care spiritul artistic al lumii o așteptase. Vechiul limbaj al artei nu mai era adecvat conștiinței umane, un nou limbaj trebuia stabilit, silabă cu silabă, imagine cu imagine, pînă ce arta putea fi din nou o necesitate atât socială cît și individuală.

BOGDAN EUGENIA

De vorbă cu sculptorul timișorean Petru Iecza

(urmare din pag. 15)

— Se poate vorbi despre o evoluție a artei, despre o perfecționare respectiv un progres al acesteia?

Fără îndoială dezvoltarea artelor plastice merge spre progres.

Personal îmi exprim încrederea în arta sec. XX și sînt convins că secolele următoare care vor sintetiza cele create de artiștii epocii noastre, vor găsi fără îndoială capodopere comparabile (mă refer doar ca termen de comparație) cu opere ca cele ale lui Michelangelo, Rembrandt, Rubens, Henry Moor sau Brâncuși vor rămîne incontestabile valori în tezaurul artei mondiale.

Artă contemporană se adresează omului, deci implicit ea trebuie să ducă la progres.

Faptul că arta secolului nostru este făcută pentru om dar nu mai e în esență despre om, constituie un caracter pozitiv, o latură a evoluției artei.

Mă gîndesc în perspectivă la o artă de sinteză, la crearea unor spații urbanistice care să cuprindă aspecte sa arhitectură, sculptură, pictură, grafică, muzică, care printr-o îmbinare gîndită să creeze o ambianță plăcută atât de necesară omului modern, un mediu care să-i ofere posibilitatea de meditație, de întîlnire cu sine însuși.

Această tendință de ștergere a granițelor dintre artele plastice are de fapt ca scop tocmai crearea unei ambianțe spirituale prin artă.

— Ce părere aveți despre curente „extremiste” ale artei contemporane, în ce măsură au acestea o bază ideologică și cum vedeți apropierea pu-

blicului de ele:

Este foarte adevărat că arta modernă oferă o posibilitate mult mai mare decît arta așa numită clasică, de infiltrare a unor „șarlatani” care ar putea duce la o dezorientare a opiniei publice, făcînd foarte grea în ultimă instanță o selecție, fără o pregătire de profil.

Un adevărat artist poate deosebi totuși foarte ușor valorile de non-valori.

Realitatea e că nu se mai pot folosi aceleași metode de apropiere și gîndire față de o lucrare a secolului nostru ca față de o lucrare renascențistă de exemplu.

Așa cum literatura, muzica au un limbaj propriu, specific de ce n-am admite acest limbaj caracteristic și artei? De fapt tocmai aici sculptura și pictura modernă aduc ceva în plus față de secolele anterioare.

O caracteristică fundamentală a artei sec. XX o constituie puterea mare de abstracție, de sinteză și bineînțeles că din aceste contradicții dintre figurativ și nefigurativ se nasc divergențe mari de păreri în rîndul publicului, care totuși trebuie să tindă, spre o cît mai profundă ancorare în realitate și receptivitate pentru problemele contemporane.

Artă contemporană este și tinde să devină cît mai complexă și prin aceasta implicit crește și necesitatea unei înțelegeri și aprecieri, bazate pe capacitatea omului modern, de a sintetiza aspectele multiple ale existenței contemporane, de a percepe imaginea artistică.

COREANU VERONICA

Syrinx

Improvizație de iarnă

A mai murit o clipă.
S-a mai născut un cîntec.
În mantii albe-munții își leagăna un vis
Și mîna făr' de nume a fost deschis o carte...
A mai murit o noapte
Și-o poartă s-a închis.

S-a rătăcit un cîntec și-un gînd
Din vremuri albe.
Iar clipele — din stoluri rotate s-au desprins.
Prin casele albastre, cu tîmplele de vis
S-aprind lumini de basme

În ore lungi de noapte.
Doar vreun hoinar mai cată
Prin tainiți de ninsoare,
Un simbol plin de umbre
Pierdut în veri de foc.
Și geme-n barbă vîntul
Moșneag fără noroc.
Zădărnîcind cu hohot lucitoare.

Așa se trece vremea, cu ceasuri și cu clipe.
Rămînînd în urmă-mute, crîmpeiele de vis
Iubirile-mi posace, iubirile absurde
Se mistuie în noapte
Cînd poarta s-a închis

LUCIAN NEGRUȚIU

Cîntec

Apollo tu, ce-alergi pe-aripi de vînt,
Dă-mi patimă nebună, învață-mă să cînt,
Tumulta tinerețe, a anilor chemare.
Ce feciorelnic mă îndeamnă spre-a clipelor visare!

Și dă-mi să beau din amfora-ți cu gînduri
Căci port în mine fragede, sublime cînturi
Ce mi le-au dat demult în răsărit de soare
Acele pure raze de-nceput,
Să le păstrez pînă-ntr-o zi de sărbătoare.

Și azi, pe rînd, cînd ele-n drum îmi scot,
Hlamide noi țesute-n fir de sărbătoare,
Eu oare-acele cînturi să le-ascund mai pot,
Cînd peste tot sînt cînturi, cînd peste tot e soare?..

PAVEL PUREA

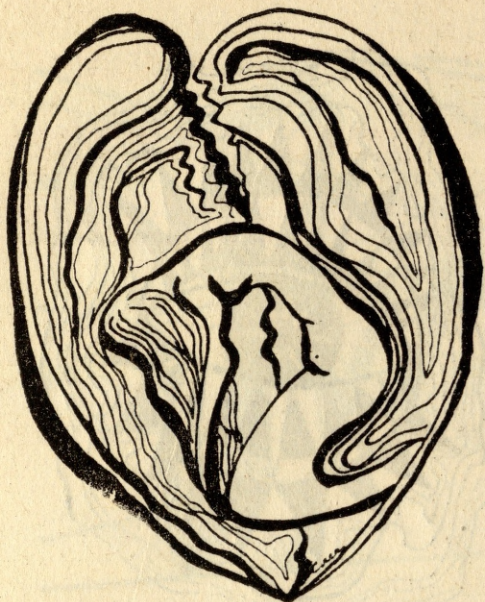
Există loc sub soare pentru toți

Există loc sub soare pentru genii,
Pentru fiițele care nu pîrjolesc planeta
Cu inteligența lui Einstein
Cu precocitatea artistică a lui Mozart,
Cu multilateralitatea lui Da Vinci,
Pentru flințe care nu candidează la premiul Nobel.
Există loc sub soare
Pentru dansatori înaripați
Pentru poeții care beau nectar
Pentru pictorii care se încălzesc la flăcările

curcubeului

Pentru muncitorii cu harul să trăiască muncind.
Există loc sub soare pentru toate frumusețile,
Pentru frumusețile cioplite în marmură
Cu ochi de mărgeară,
Cu gură de safir,
Cu obraz transparent,
Pentru frumusețile de abanos
Pentru frumusețile de alabastru
Dar și pentru hidoșeniile desăvîrșite.
Există loc sub soare pentru toți.

MARIANA GHERMAN

Păcat...

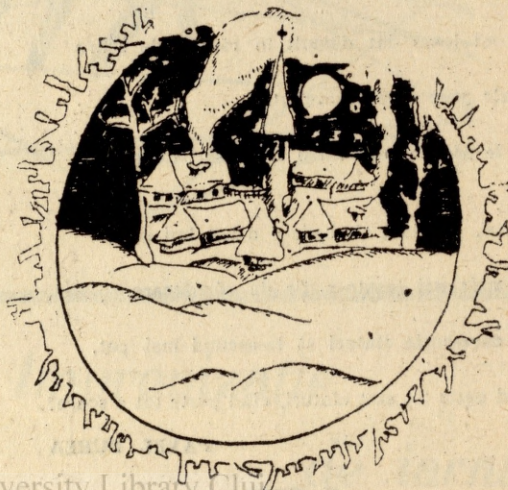
De ce nu ești ulcior de lut ars :
Nu ți-ar mai aluneca ochii în vorbe,
Te-aș lua de, toartă și te-aș sparge,
Să-ți arunc cioburile în patru zări.
Păcat... că nu ești drum
Te-aș călca cu fintini amare,
Să le umpli cu tine, să te doară,
Să vrei să fii apă și să nu curgi.
Nu ești nici măcar iarbă
Să te usuc cu privirile tale
Să te-mpletești cu seceta,
Să chemi uscat ploaia și să vin eu.
De ce nu ești ulcior de lut ars
Te-aș umple cu zimbetele tale,
Să-ți spargi toartele de plin
Și să-ți strige cioburile: Păcat!...

MARIANA VASILE

De Bega

Salcia,
sătulă de atita albastru,
tânjește după verdele apelor.
Vântul se amuză cu ea
aplecînd-o
înainte de a simți
plăcerea sărutului cu valul,
freamătul îmbrățișării cu unda...
E un joc teribil!
Salcia, obosită pînă la extenuare:
...își plînge de milă.

Stud. MIC MIHAI anul I Stom.

Noptile

Parc-aș spune ceva noptilor
Noptilor negre și lucioase,
Smălțuite de cîntec de ierburi,
Mîngiate de rouă de greieri,
Pline de somnul liliiecilor.
Nu știu ce-i în mine,
M-aș juca cu vorbele
Dar mă doare mînunchiul de ghimpi
Și m-amețește hohotul crinilor
Și-mi strîng în miini sufletul
Ca pe-o piatră rotundă și goală
Mă privesc și-mi culeg pleoapele
Așa sînt mai trează ca zorile,
Zorile pustii și umede,
Lucioase ca solzii păstrăvilor tineri
În hora ameteitoare-a izvoarelor.
Parc-aș spune ceva noptilor,
Noptilor negre și lucioase,
Smălțuite de cîntec de ierburi,
Mîngiate de rouă de greieri,
Pline de ecoul zilelor fierbinți

MARIANA VASILE

BLOC NOTES

de Christian Furnică

Bloc-notes, carte despre gânduri, despre sentimente sau, doar câteva foi mizgălite cu cerneala amintirii și pătate pe alocuri cu suflet preschimbat în obsesie. V-am vorbit pînă azi despre gânduri și amenințări, despre frământări bune pentru

toată lumea.

Ieri dimineață, la ora divorțului dintre noapte și zi, am descoperit în cartea gândurilor mele două poezii fără titlu, așa că azi vă voi vorbi despre sentimente.

Intr-o bună zi voi ordona :

Să vină la mine ; oamenii care m-au iubit,

oamenii ce m-au mințit,

toți cei care m-au urit, și disprețuit.

Li voi înclua pe toți într-o catedrală ;

de preferință gotică,

și le voi săruta picioarele,

fiindcă toți, dar absolut toți

au avut sentimente.

In timp ce eu, și poate chiar tu,

noi, ce-am zîmbit și ... atit

privi-vom mai departe

cu ochii beți de sine,

o realitate-amforă.

Imi place numele Nathalie...

Aș vrea să le spun așa tuturor femeilor,

Celor care au fost

Și care vor veni.

E un nume la fel ca oricare altul

Un nume banal

La fel ca al tuturor femeilor

care au fost,

și care vor veni

Dar, eu.... n-am iubit, decît

o singură femeie

O chema Nathalie

Din păcate n-am reușit

s-o întîlnesc niciodată singură

Era cu mine !

N-am vrut s-o supăr

De ce atîta deranj pentru un : „te iubesc“

Așa c-am tăcut

Ce curios, toate, dar absolut toate femeile care-au fost

și care vor veni...

sint... Nathalie

O GROAPĂ ÎN TIMP

— Dacă-mi permițezi, își începu alocuțiunea Radu sculindu-se greoi de pe scaun, cu mina stingă înlăturând încă un fir de praful de pe rever, cu cealaltă sprijinindu-se de masa care scîrțai, sforțindu-se să-i reziste, dacă-mi permițezi aș dori să-mi exprim și eu poziția. Am ascultat cu toții încercarea lui Erol de a ne ciștiga încă o dată de partea sa. Eu declar deschis, de la început: nu sînt de acord cu sprijinirea în continuare a acestei idei.

— Dacă vă amintiți, acum șase luni, cînd au început emisiunile, am avut rezerve asupra oportunității și utilității acestora. A oportunității, pentru că necesitau investiții considerabile, care urmau să fie făcute pe seama altor cercetări, utilității pentru că de ce să nu recunoaștem, avem și noi pe Pămînt probleme ne rezolvate de o importanță cu mult mai mare decît aceea de a căuta lumi inteligente prin alte colțuri ale Universului. E foarte frumos să afirmăm că în depășirea unui anume stadiu al dezvoltării, să ne intereseze probleme de această talie. Dar așa ceva nu se face sacrificînd alte preocupări importante, alte cercetări care poate și ele pot afirma depășirea unui anume stadiu. Au trecut șase luni de cînd a început experiența, șase luni în care majoritatea investițiilor, a eforturilor și a energiei a fost canalizată în această singură direcție, șase luni în care cercetările mele și ale altor colegi au stagnat din lipsă de fonduri, și dacă am înțeles bine, șase luni în care de fapt nu s-a obținut nimic, dar absolut nimic. Nu știu cum considerați Dv., eu însă găsesc că este timpul să punem capăt acestei volatilizării continue a fondurilor Institutului nostru.

— Deci și dumneata propui suspendarea experienței?

— Da, tov. director.

★

— Sînt prieten bun cu Erol, îi cunosc strădaniile și de aceea aș dori să mă pronunț și eu. Acum vorbea Miron, un om de 30 de ani cu o statură athletică. Poate că nu ar trebui să spun în public ceea ce am discutat numai noi doi. Am fost martor la toată dezvoltarea acestei idei. Se pare că totul a început în seara în care l-am întîlnit pe banca din fața casei sale, uitîndu-se pierdut la Lună și la stele, de parcă ar fi vrut să se bronzeze; se pare că totul va lua sfîrșit astăseară, prin opoziția generală. Nu vreau să-l supăr, însă l-am lăsat să înțeleagă în particular, am să i-o repet și în public. I-am considerat ideea utopică,

interesantă dar nerealistă. M-am mirat cînd i-a fost acceptată. Timpul care a trecut nu a fost de natură a ne lumina umbrele îndoielii pe care le aveam de la început. Iar dacă nu mă înșel, nici chiar tu, Erol, nu mai crezi în ea cu aceeași înslăcărare ca la început...

★

Erol stătea singur la o masă scundă din încăperea îmbicsită cu fum de țigare. Privea fîntă fără să vadă, figurile geometrice pe care le desena cu vîrfurile creionului pe hîrtie.

Ei vroiau mai de mult să convoce o astfel de ședință. Amînînd-o, mai reușise să îndepărteze termenul fatal, sfîrșitul experienței, cu o lună. Mai mult nu s-a putut. Opoziția se generalizase și devenise agresivă, și omul care îl sprijinise la început nu mai era director. Acum se grăbeau toții să se arunce, să pună mina pe o parte cit mai mare din ceea ce va rămîne după „reorganizare”. Radu se plînge că nu a mai avut fonduri pentru cercetările proprii. Ce ar fi vrut să facă? Un alt limbaj simbolic, poate, al n-lea, deosebit de celelalte doar prin titlu și numele autorului.

Și Miron. După ce înainte spunea că îl va sprijini fără rezerve, acum s-a schimbat și la el direcția vîntului... Se leagă cu toții de lipsa de rezultate. De rîs și de plîns, nu altceva. Cine să-i răspundă în șase luni? Aici era vorba de distanța care se măsoară în ani, nu în km. Mai emitea, să zicem încă vreo două luni, apoi nu ar mai fi avut nevoie decît de Receptor, de restul putînd să se dispenseze. Dar acum vroiau să oprească totul, să considere pierdute cele șase luni, poate chiar să-l și tragă la răspundere, mai ști? Înainte de a începe, le spusese să nu aștepte rezultatele imediat. Și chiar nu avusesese nici un rezultat? Încercînd să descifreze niște semnale care i se părușeră cel puțin dubioase nu ajunsese la nici o concluzie. Ar fi trebuit poate să mai insiste, să încerce și alte moduri de abordare. De altfel logic vorbind, era imposibil ca să fi fost vreun răspuns, de oriunde ar fi venit, și orice ar fi fost. Perioada de ascultare a Universului ar începe de fapt acum și ar trebui să dureze cit mai mult...

Nu, nu ar mai fi fost nevoie de aceleași lucruri ca pînă acum. Într-adevăr, poate că alții în acest timp au stat pe loc, nu au făcut ceea ce își doriseră. Dar ideea era așa de interesantă, de pasionantă, prin însăși realismul ei și prin existența practică a mijloacelor de a o urmări. Dacă ei ar fi vrut, ar fi putut să se

unească cu toții, să lucreze împreună în lor să-și bage bețe-n roate. Acum, și el. Unde? Nu, nu în Institut; mai bine la Laboratorul central de Telecomunicații. Acolo, dacă va reuși să se facă înțeles, poate că va reuși să continue... Poate.

— Nu, nu am nimic de adăugat. Înțeleg situația creată. Da, cred că voi pleca în altă parte. Vă dați seama că mi-ar veni greu să văd cum se demontează instalația. Este totuși o lovitură pentru mine. Nu sînt supărat pe Dv., cel mult pe mine. Desigur, cu rezultate palpabile situația ar fi fost alta, dar nu a depins numai de mine. Bună ziua. De a vedea. Scuză-mă, Miron, dar prefer să merg singur. Vreau să mă plimb puțin. Nu, nu sînt supărat, doresc doar să mă plimb. Da, e adevărat că plouă și că nu prea obișnuim însă..., în sfîrșit, omul e schimbător, parcă tu nu ști? La revedere.

Ploaia era caldă, de vară, și nu reușea să răcorească atmosfera. Nu a răcorit-o, dar a purificat-o. De fapt, nici nu a durat mult, atîta doar cît să omoare praful din aer, să curețe și să facă un negru strălucitor din asfalt. Pe pămînt se făcuse liniște. Numai în înaltul cerului continuau bătăliile pe viață și pe moarte între fulgeri și nori cu săbii enorme, orbitoare, și un zăngănit continuu și profund.

— Vă rog, Dv. sînteți Erol?

★

— Da, am remarcat mai de mult pașii din urma mea. Credeam că e cineva cu care am întîmplător comună o parte din drum. Pe mine mă urmăreai? Scuzați-mă, dar nu-mi amintesc să vă fi... Mă cunoașteți? Bănuiesc că de la vreun congres sau vreo conferință de acum un an. De atunci n-am prea ieșit în public. E adevărat, e nevoie de curaj pentru a opri un necunoscut pe stradă. Nu, nu am nici un motiv de supărare. Cum ați spus că vă numiți? Mă scuzați, dar nici acum n-am înțeles. De acord, am să vă spun așa deși mi se pare un nume destul de ciudat. Dar numele nu contează. Ce ați spune dacă v-aș invita să mergem undeva? După fulgerele de sus, mă tem că potopul nu este prea departe. Nu va ploua? Sînteți foarte sigur, însă un acoperiș va fi și mai sigur. Știam eu că nu aveți nimic impotrivă. Și Dv. că mă veți întîlni? Înseamnă că totuși cunoaștem ceva din fiecare. Zimbiți?

Ei, dar am ajuns. Ce spuneți de masa de colo? Să ne instalăm

Continuare în pag. 23

atunci, chiar dacă vă e indiferent. Vă supără mult lumina? Aveți niște ochelari foarte interesanți. E prima dată când văd o astfel de ramă. Aveți să-mi spuneți ceva? Credeam că va fi o discuție liberă, oricum în astă seară mi-ar fi plăcut să mă gândesc la altceva. E foarte important? Poate, dacă spuneți Dv. Și mie mi s-au întâmplat în astă seară lucruri importante. Știți? Mă mir, nu v-am văzut la sedință. Ați fost mai în spate, desigur. Nu ați fost de loc și știți și altele despre mine? Mă cam îndoiesc. Să nu mă mir? Da, e adevărat că m-am ocupat cu emisiunile acelea. Mai bine nu m-aș fi apucat... Da, n-am înregistrat nici un rezultat. Da, prevăzusem să măresc puterea emițătorului de două ori și să schimb sistemul de codificare, dar de unde știți, Dom'le, dar ești formidabil, nu vorbisem cu nimeni despre semnalele acelea. Se dovediseră a fi o „alarmă falsă”. Nu?!? Atunci ce-au fost? Bînuiesc, poate ești un fel de radioamator, pe undeva și ai interferat cu frecvențele mele. Vezi, mi-am dat seama că erai un fel de radioamator. Stați puțin, nu mă lna prea repede. Cum?!?!

Restaurantul era aproape gol. La o masă, într-un colț mai retras se găseau două persoane. Cea din dreapta era luminată de conul de lumină proiectat de un bec din lateral. Era un bărbat tânăr, la 28 de ani, cam subțire. În stînga, o altă persoană. Datorită semiobscurității, nu se vedeau decît îmbrăcămintea de culoare închisă și ochelarii enormi, negri, care îi acopereau jumătate din față. Erau niște ochelari mai neobișnuiți, foarte mari și groși, executați cu multă finețe, nu se vedea nici o trecere între ramă și lentilă. Discuția era înceată nereamarcîndu-se prin nimic neobișnuit. Deodată, tînărul din dreapta făcu un gest rapid de parcă ar fi vrut să se ridice și să fugă cu masă cu tot, scoțînd o exclamație necontrolată. Puținii oaspeți întoarseră mirați capetele. După un moment de ezitare, se așeză din nou la masă, foarte palid, cu o privire fixată încontinuu asupra persoanei din fața sa, care în tot acest timp nici nu se mișcase.

— Și acum, fiindcă te-am introdus oarecum în temă, să continui fără să-ți menajez rămășițele de logică proprie. Ți-ai închipuit că pentru a căpăta un răspuns la emisiunile tale vei avea nevoie de foarte mult timp, asta în eventualitatea unei șanse norocoase. În una din acele prime zile, cînd puterea era foarte concentrată, undele tale au intrat într-o groapă de timp. Asta n-ai de unde s-o ști, și-o spun eu. Cine sînt? Mai așteaptă. Ce e groapa de timp? E foarte greu de explicat. Consider-o un cîmp accelerator

al undelor. Li se schimbă natura, putînd fi apoi accelerate la viteze incredibile. În regiunea aceea a spațiului, numit zona Z, alții cu mult mai avansați decît voi, pămîntenii, experimentau noi metode de analiză a Universului. Emisiunile tale, fiind modulate, au reușit să provoace dereglarea unui automat din cele care asigurau protecția zonei Z. A fost suficient pentru a provoca un fenomen amplificat necontrolat, în avalanșă, care a culminat cu distrugerii mari și, foarte grave, cu pierderi de vieți omenești. Semnalele care au provocat aceasta au fost analizate de un consiliu special. La început s-a emis ipoteza că ar fi semnalele unor ființe raționale. Căutîndu-se sursa, a fost localizat acest sistem solar. Înșă condițiile de aici erau tota-

opuse celor necesare unei vieți superioare. În același timp a fost stabilit în mod teoretic că o stea de mărime mică poate emite astfel de radiații cînd se află într-o stare specială, de preexcitație, această stare fiind preludiul unui fenomen exploziv, de dezintegrare rapidă a stelei respective. Partea tragică a acestui fenomen este că în unele condiții speciale, aceste radiații modulare ar putea provoca preexcitarea unui alt corp ceresc, cu aceeași continuare catastrofală a fenomenului. Probabilitatea unei astfel de desfășurări înălțate este aproape zero în general, însă faptul înregistrării unor astfel de unde în acest sistem a făcut pe savanți să creadă că aici această pro-

Continuare în pag. 24

abilitate este cu mult mai ridicată.

În consecință s-a hotărât oprirea din fașă a fenomenului. Pentru a scoate steaua centrală din acea stare periculoasă, răcirea forțată a acesteia s-a dovedit a fi metoda indicată. Așa s-a hotărât, așa a început să se facă. Da, este cauza apariției acelor pete de o temperatură mai scăzută pe soare. Poate v-ați dat seama, ele se măresc încontinuu.

Dar să continui. Au existat însă și niște oameni, specialiști într-o știință vecină cu arheologia, care nu au acceptat concluzia oficială. Ei susțineau că un astfel de fenomen ar fi contrar legilor generale ale Universului. Și nu numai atât. Doi au considerat chiar radiația modulată ca fiind ceva nenatural, ci o expresie a existenței unei forme de viață. Desigur, ca orice idee utopică la prima vedere ea a fost respinsă. Dar cei doi nu s-au descurajat, și asta spre folosul lor. O analiză minuțioasă a permis descifrarea acestui mesaj. Știi, dificultatea a constat în primitivismul lui. Au trebuit făcute unele analogii cu modul de viață și comportament al strămoșilor.

A fost făcută o înformare în legătură cu această descoperire, însă argumentele au fost considerate neîntemeiate.

Deoarece radiațiile au continuat, mai slabe dar îngrijorător de persistente, partizanii acelei reacții în lanț au alarmat Consiliul prin agitărea spectrului unei explozii iminente. În consecință, s-a hotărât ca începând din momentul YOOPY acțiunea de

blocare a mecanismului acestor reacții să fie intensificată brusc. Pentru aceasta erau necesare unele modificări în aparatură.

Atunci unul din cei doi care susțineau originea rațională a semnalelor a decis să se ducă personal în acel loc. Eu sint acela. Nu mi-a fost ușor să intru în contact cu voi... a început am crezut că nu mai e nimeni pe această planetă în afară de mine. Schimbând însă acordul general, am reușit să detectez formele primare ale Undei Rationale și modul de existență al ei. După aceea, sintetizarea unei ființe cu exteriorul asemănător nu a constituit o problemă. Ești primul cu care intru în contact prelungi și care de fapt mă cunoaște. Am crezut că există o diferență între cei care au astfel de ocupații și ceilalți, dar văd că toți sunteți cam la fel. Am observat asta de când am reușit să...

— Stai puțin, prietenul meu îmi transmite ceva. Repetă, te rog. Așa? Încearcă orice, dar fă-i să aștepte întoarcerea mea. Da, da, este cum am presupus. Vin imediat.

— M-a anunțat că acțiunea va începe în scurt timp. Trebuie să mă grăbesc să ajung urgent, înainte de declanșare și să le comunic ce-am găsit. Ne vom revedea, poate, dacă voi ajunge repede. Dacă nu...

Tinărul care stătea la masă se ridică și străbătu încet, cu capul plecat încă perea. Pașii îi erau înăbușiți de podeaua surdă. Din cauza semiobscurității, cei care mai erau în încăperea nu i-au observat ochii măști, fascinați parcă de o lumină interioară. Persoana cealaltă, care

fusesse cu el plecase poate mai devreme, masa acum fiind pustie...

★

Erol ridică ochii. Sala era plină, pe scenă se făceau ultimele pregătiri pentru conferința care urma să aibă loc. Ca de obicei, venise cu mult mai devreme și umpluse în răstimp alte pagini din caietul pe care acum îl închise cu zgomot. Și de data aceasta fantezia îl făcuse să apară alți „extraterestrii”, un subiect care începea să-i devină o adevărată obsesie. Bine însă că nimeni nu avea norocul (sau dreptul, sau neplăcerea — cum doriți) să-și arunce privirile în acel mic, dar gros caiet. Altfel, subiectele de conversație ale Institutului ar fi fost mult lărgite...

Însă atenție acum. Urma o conferință despre unele încercări de a emite cu nouă Radiotelescop și era interesat de modul în care urmau să fie prezentate și primite lucrările sale. Lumina se stinse. De microfon se apropie primul vorbitor.

Conferința se terminase. Ieșind afară îl cuprinsese ploaia. Ploaia era caldă, de vară și nu reușea să răcoare atmosfera. De fapt, nici nu a durat mult, atita doar cit să omoare praful din aer, să curețe și să facă un negru strălucitor din asfalt. Pe Pământ se făcuse liniște. Numai în înaltul cerului continuau bătăliile pe viață și pe moarte între fulgere și nori, cu săbiile enorme, orbitoare, cu un zăgănit continuu, profund.

— Vă rog, Dv. sinteți Erol?

ANCA TINORIU

VORBE

Schiță

La gura sobei se spun multe năzbîtii, mai ales dacă pe masa veche se lăfăie un vin dintr-acelea bătrîne, matusalemice. Și cum „virtutea” licorii de rubin imprumută întimplărilor o culoare cu totul aparte, m-am trezit solilocvind la nesfîrșit, cu ochii în gol. Mă simțeam încă tare în cuget și tocmai îmi turnam un nou pahar, cînd mi-am auzit vocea apostrofîndu-mă:

— Netotule, vezi că te îmbeți!

I-am răspuns că de fapt asta și doresc și că nu știu dacă vinul a jignit pe cineva sau n-a fost altruist cu cel care-l bea.

— Vezi — îmi replică Vocea — vezi năntingule! Ai început să arunci cu vorbe.

Vorbe cu lopata, cu cazmaua, Du-te și te culcă!

Chestia cu culcatul m-a infuriat la culme și m-am trezit scrișnind o injurătură printre dinți.

— Ordinarule — mă interpelă Vocea. Nu știi decît să-njuri. Ești un mitocan, asta ești! Și mai ai pretenții...

Nu știu alții cum sînt, dar pe mine cînd mă scoate cineva din sărite, s-a zis! Am sărit în picioare și-am dat cu paharul de pămînt. Vinul mă privea de pe covor cu sîngele lui decorat de medallile cioburilor.

— Ești beat, ești critică — îmi șopti din nou Vocea.

Am simțit că mă lasă nervii și cu ultima picătură de calm am

mai tras o dușcă. Vinul mă privea tăcut. Și parcă mă muștra și el: — „Bei fără socoteală, omul în mă stăruie pe limbă, mă sărută — dacă vrei!”

— Omul fin... — chicoti lângă mine Vocea, omul fin... mitocan băiete, țeastă ușoară, ce vrei!

Mi-am zis că am întrecut măsura și am început să mă cert cu Mine de parcă mi-ar fi furat cineva ochelarii fără să aibe nevoie de ei.

— Pleacă, am strigat! Pleacă! De ce nu ai curajul să bei cot la cot cu mine? Lașule. Ești un fricos!

— Ha, Ha — îmi replică Vocea

(continuare în pag. 25)

VORBE

Schiță

(urmare din pag. 24)

Mea. Asta ai luat-o de la boxetul ăla teșit, paralagiu greșos!

— În loc să mă însuși, arată-te E ușor să vorbești așa, din ascunziș...

— Vrei să scapi de Mine? zise Vocea. Vrei să scapi de Tine, nepricopsitul! M-am cam outremurat auzindu-mă: „În fond sînt vorbe, vorbe de la un anonim”.

— Anonim? Ia privește spre Tine și spune-mi cum arăți.

Mi-am întors ochii pe dos, înfi cel drept, apoi cel stîng.

Acolo unde trebuia să-mi fie sufletul — îl cunoșteam deja, era roșu cu picățele verzi — se lăfăia acum o negură mare, rotundă.

— Asta ÎMI ești — spuse Vocea Mea. Uite-MĂ și uite-TE.

Nu ești decît un morman de vorbe aruncate claie peste grămadă, cu puțină osînză în jur. Asta ești, o vorbă!

N-am mai răbdat și m-am stropșit la Mine cu mînie:

— Ce tot vorbești, eu sînt ASTA — MARELE care mă văd în oglindă cu ochii întorși pe față.

Vocea Mea îmi răspunse trist: — Ești o iluzie, un timp fără hotar.

A bătut vîntul, a zburat scama. Rămîne doar amintirea. Și maximum cîteva urme cenușate.

Nu-mi venea să-mi cred urechilor. De jos, sîngele vinului mă privea cald încă, cu un reproș de o finețe fără margini: „Să nu mă uți. Să mă iubești! Oamenii cu sufletul în palme nu beau vinul. Ei îl sărută. Îl sărută cu ritualul primei iubiri, ca într-o amintire.

— Amintire? — întrebai pustiu.

— Da. Amintirea era Femeia. Îți amintești? Femeia — Amintire, Femeia — Regret, Femeia — Băcurie, sevă rod de viață.

— Da, da, pîntecele ăla albastru, țipătul pruncului, Pruncul acela alb cu un ochi umed. Ochi de păcat.

— Vorbe! — țipai îngrozit... Unde ești... Amintire?

— EA era FEMEIA. EA era AMINTIREA spuse vinul cu glas timid.

Mă săruta cu pieptul aprins de flăcările răsăritului. Știu, eu eram Roșul-Neatins. Mai ții minte?

— Vreau să uit strigă Vocea din Mine. Pleacă!

— Nu plec — ripostai. Nu pleacă, Ba, iaca, stau! Să suferi și TU, să te doară Aici... cum mă doare pe MINE.

— Cît ești de lipsit de tact, ești ești de neînțelegător! — îmi strigă Vocea în urechi.

— O să mă asurzești — am răspuns. Și n-am timp de rezervă.

— EU sînt VINUL, eu sînt ROȘUL-NEATINS. Am fost sînge de Soare. M-au închis în universul

— Ne-ai jignit pe amîndoi, spuse Vocea Mea.

— EU sînt VINUL. Eu am pierdut paradisul sferic, Paradisul boboabel. Caut tărîmul căinii de lut. Voi cunoașteți drumul.

— Dă-mi mîna — spuse Vocea. Eu și cu Mine (spuse arătîndu-mă cu degetul) te vom duce la limaz.

— Acolo, lângă Soare?

— Acolo.

— Și-o să vină și Amintirea Păcatul - Femeia. Femeia - Fericiere.

boabel. Mă tulbură simburii. Dați-mi drumul! Mă vreau scurs, strivit, adunat la răcoare și învechire.

— O sută de ani — spuse Vocea. M-ai trezit din vis, tu, Roșu-Neatins. Tu porți vina, Vina aceea contorsionată ca o tablă ruginită de ploii.

— Vorbe — am spus atunci. Vorbe mari, vorbe turtite ca și căpușile. Vorbe de piele artificială. Mărochinărie verbală, asta ești TU — Iartă-mă, spuse atunci VINUL cu decorații ciobite... Iartă-mă, n-am vrut să te jignesc.

— De unde știi? — îl întrerupsei.

— Simt. Eu sînt sînge de soare, sevă de lut. Simt în mine miracolul frunzei, Sînt oracol de toamnă. Haide, sărută-mă!

Sărutați-mă amîndoi! Sînt dornic de dragoste.

EU și cu Mine ne aplecăm.

Un vînt puternic se stîrnește în senin făcînd să sară sofletele din jărătec. Ea „Dimineată va fi senin”, spusei, și mai arunca un lemn pe foc.

LUCIAN NEGRUȚIU

UMOR

Despre cum nu am fost primit în corul institutului și alte câteva lucruri

— După o idee de Nicu. Iță Berar

De când mă știu am fost ghinionist. Când eram mic înghițeam biberonul și trebuia să vină „nea' doctoru” să-mi dea hapuri amare.

Apoi când m-am răsărit și eu nițel au venit necazurile ca ploaia. Ba eram bolnav, ba îmi pierdeam caietele la școală. Ce mai, ghinionist eu „G” mare!

Dar cum piaza-rea mă urmărește, am intrat și aici, la Medicină, că-mi spunea cineva: „Doctor să fii noroc să ai!”

Mersi. Al naibii noroc!

Când m-am acomodat și eu cu bobocia, să zic bogdaproste, numai ce-mi vine unul pe cap și-mi zice: „Georgică-băiete, vrei nu vrei, te facem activist A.S.”.

— Dar bine soro, așa nu-s bun?

— Ești zice, păi tocmai d'ala.

— Adică: zic eu.

— Simplu. Mișine vii să dai probă.

— Stai frate, ce probă? (Omul meu însă plecase.)

Noaptea am visat cu lei și tigri și c-o junglă mare. În junglă erau șerpi fioroși și-o maimuță care par-

că semăna cu vârul Stan, dar era un pic mai bilbită.

Și maimuța tot făcea mărunț din buze, că-mi venea s-o întreb de unde mai găsisse gumă de mestecat, că talciocul s-a închis de aproape o lună.

Și iacă așa mi-am petrecut noaptea în coșmaruri de tot felul. Mai visam că Poli intră în „A” și când mă bucuram mai vartos, am auzit un țiruit mai dihai decât trîmbițele Ierihonului.

M-am trezit: era ceasul, drăguțul meu ceas deșteptător. Plec la facultate, cursuri, seminar la „Risto”;

Termin cursul și vreau să ies, când mă prinde, tovarășu’!

— Ei Georgele, vii cu mine!

Ce să fac, mă duc.

Ajungem la o ușă neagră „tovarășu’” ciocănește!

Intră el.

Intru și eu și văd un plan mare cât o zi de post, cu un individ îngă dînsul.

— Așa cum mă vede îmi zice: — tu ești Gică?

— Eu sînt.

— Spune LA.

— LA, zic eu.

— Nenorocitul, îți bați joc de mine? Spune „LA”!

— LA — zic eu și mai nedumerit.

La care individul cu pianul sare în sus și se stropșește la mine: Atitudine negativă, tovarășe! Spirit retrograd. Nu vrei să cîmți Nu-ți dăm bilet la odihnă!

— Hopa, îmi zic eu, se-ncurcă problema.

Și scot un răcnet în BA bemoi, de cade capacul pianului.

— Ce-a fost după asta, vă imaginați!

M-au declarat rupt de colectiv, indiferentist. Mi-au spus că sabotez înființarea noului cor al institutului. Când am priceput în fine despre ce era vorba, eram în stradă cu mustrare scrisă cu avertisment și: „lasă că pupi tu Costi-nești, când m-oi vedea eu ceafa în oglinda A.S.”.

— Ce ți-e cu activiștii aștia! Dar m-am învățat minte.

Acum mă știe toată lumea; am achiziționat o grămadă de sarcini: sînt donator de sînge la centrul de colectare.

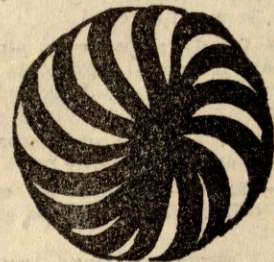
— sînt regizor tehnic cu icoana la „Studioul furnicilor”

— sînt responsabil cu varza la cantină și mai am vreo trei funcții în perspectivă că s-au gîndit să facă parașutism și n-au material de încercare.

Acum vă rog să mă scuzați, trebuie să vă părăsesc, am fost anunțat că azi se ține o conferință foarte interesantă la CLUB: „Despre fenomenele psihice depresive la terepurele de casă” manifestare care ne ajută direct în munca practică de viitor specialist.

La revedere cu stimă al dv.

I. Georgică

UMOR

Anecdote celebre

Autorul romanului „Dama cu eamelii” este apostrofat într-o zi de un critic literar :

— Dragă Dumas, ai început să scrii absurdități.

— ?!...

— Da, uite mi-am notat : „vid dureros, ocazionat de momentele de slăbiciune”. Să fim serioși, cum poate fi ceva ce este vid... dureros.

— Uite, de pildă, pe dumneata... nu te-ai durut niciodată capul.

Voltaire ședea odată la masă cu regele.

— Spune-ne o anecdotă Voltairică și porunci regele.

— Azi sînt prost pentru așa ceva — răspunse Voltaire cam supărat.

Regele supărat strigă :

— Ei, drăcie, m-ai auzit pe mine

spunînd : „Azi nu pot să domnesc pentru că sînt prea prost”.

— Din nefericire nu, majestate. Răspunse Voltaire cu aerul cel mai serios din lume.

Paganini fu invitat odată după un concert, de o doamnă nobilă, foarte bogată, la un ceai.

— Vă rog scumpe maestre — insistă doamna — să nu uitați să aduceți cu dv. vioara :

— Ce rost are — se împotrivi Paganini. Vioara mea nu bea seai.

Lui Richard Strauss îi plăceau mult țigările de foi.

Odată, un editor îi oferă o țigară, observînd : „Trebuie fumată cu inteligență”.

— Pentru dv. o țigară e prea greu — ripostă prompt compozitorul.

... și altele

Poetul Hamedi-Ketomaru era foarte iubit de Tamerlan.

Într-o zi, ca să se distreze, au început un fel de joc, în care pînă, prețuiau în bani valoarea fiecărui.

— Eu — spuse poetul tiranului — te prețuiesc la 30 de aspri.

— Prosopul cu care îmi șterg picioarele valorează atît ! ripostă Tamerlan.

— Păi tocmai de-aia l-am pus la socoteală răspunse poetul liniștit.

La reprezentarea unei tragedii, un demnitar plîngea vădit emoționat.

— Plînge ca un vițel — zise Piron.

— Nu știu de ce îl întinerești — ripostă Voltaire.

Diogene ieșind dintr-o baie publică, întrebă pe un trecător :

— Unde se spală cei care s-au îmbăiat aici ?

Într-o pauză la un spectacol de teatru, s-au întîlnit doi critici. Unul începu a căsca.

— Da, ai dreptate colega, spuse celălalt, asta am vrut să spun și eu.

DORIN NICOARA

Vocea extraordinară

Cînd unul dintre prietenii lui Eugen Ionescu a aflat că acesta fusese primit în Academia franceză s-a îndreptat spre telefon cu gîndul să-l felicite.

Era tocmai pe punctul de a forma numărul cînd și-a adus aminte că de fapt nu-l știe.

Nu trebuie pierdut nici un minut. A compus deci un număr la întîmplare.

La celălalt capăt al firului cineva ridică receptorul :

— Alo ?

— Aș vrea să vorbesc cu Eugen Ionescu.

— Sînt chiar eu.

E lesne de ghicit stupefacția amicului :

— Este de-a dreptul extraordinar !

— Totul este extraordinar, spuse vocea.

— În fine... Nu știam numărul d-voastră de telefon, și atunci am compus un număr la întîmplare.

— Bine, dar nu e nimic extraordinar spuse vocea. Sînt la niște prieteni.

Tradus din „L'Humanité”

POANTE, POANTE...

cu Luță Nel

De ce latinii n-au fost mai preciși ?

Cică „Hanibal ante portas” adică „Hanibal înainte era portar”. Dar unde ? : la U.T.A. ; La Ripensia ; la C.F.R., sau măcar în ce divizie ?

Doi prieteni :

A. : Aș iace avere cu tine.

B. : Cum, spune-mi ?

A. : Făcîndu-te conserve.

B. : Dar ce, așa „pește” de săi sînt ?

Întrebare :

Cum ar fi Eva cu „mini” la îmbrăcămîntea ei ?

Răspuns :

Cu frunză de brad.

Cei mai fericiți căsătoriți au fost Adam și Eva : Nu aveau soeri.

Dialog între doi „deformați profesionali” :

Geologul : Ce se întîmplă dacă tai o ROCA ?

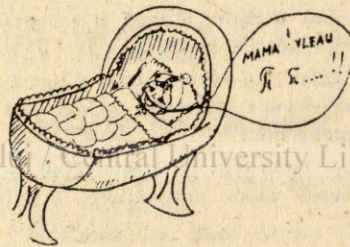
Muzicianul : Apare un Rock.

Seslune = consum de substanță cenușie.

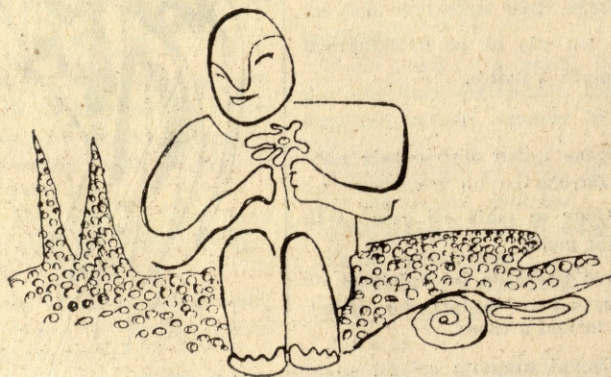
Doi studenți prevăzători merg la ADAS să se asigure .. nu pentru un căzut sau două (la exameni), ci pentru întreaga seslune.

Un stomatolog ... naufragiat !

Un copil ... precoce !

Mic dicționar medical

Literele H — I

HABITUS = crapă de sănătate !
HALOTAN = Vise fără ... sesiune.

HALUCINOID = „Mi se pare” că nu-s hipopotam.

HAMSTER = Guler cu dinți.

HEDONALGEZIE = una caldă, una rece.

HELMINTIAZA = cine fură noaptea din mîncarea mea ?

HEMOGLOBINA = vinul vieții.

HEMATEMEZA = Roșiile scăunele

HEMATON = „sînge albastru”

HEMOFILIE = iubiri sîngeroase.

HEPATOGRAFIE = ficat vărult.
HERPES = „și ne-am dat dulce sărutat”.

HIDREMIE = Sîngele apă se .. măi face

HIPERFOLICULINISM = Eva la cub.

HIPERPIGMENTAȚIE = piele — pastel.

HORIPILATIE = să-ți stea părul măciucă !

IATROGENIE = Doctorul s-a certat din nou cu nevasta.

IDIOSINCRAZIE = Forza Italiaaaa !!!

IGIENA = uneori doar a fiș

IMBECILITATE = nebunie pe jumătate

IMUNITATE = gata, nu se mai prinde ..

INCINERARE = cotlet-degeaba.

INCONTINENȚA = ... Și cînd mi-e lumea mai dragă, ...

INFARCT = inimă în agonie.

INFUZIE = „verde, verde iarbă de-acasă”.

INHALARIE = iar avem varză ?

INSPIRAȚIE = am învățat și cursul 13.

Ați ghicit : e sala de lectură !

Varieta

Pagină de G. HACICHIAN

Ochelari incasabili

Primii ochelari incasabili au fost realizați în Republica Democrată Germană. Ei nu sînt confecționați din sticlă ci din hîrtie perforată prin 145 de puncte. Se asigură că că prin ei se poate vedea la fel de bine ca și prin cei mai obișnuiți ochelari.

Cludătenii filatelice

În ultimul timp au fost folosite diferite tehnici inedite pentru producerea timbrelor.

Timbre de nylon au fost produse în R.D. Germană. Materia primă se numește Dederon, timbrele confecționate din această masă plastică avînd avantajul insfonabilității. Timbrele de argint au fost realizate în U.R.S.S. Imprimare pe o folie de argint ele au o strălucire particulară iar efectul grafic se pare mult superior. Pe o folie de aluminiu de fapt, dar tot cu argint au fost produse și timbrele în einaștea expoziției filatelice „Budapesta 1961”. Timbre fosforescente au fost produse de industria engleză. Ele sînt menite să rezolve problema «lectării automate a scrisorilor. După numărul de linii fosforescente de pe spatele timbrului aparatul electronic controlează francoarea corectă a scrisorilor. Timbre de mătase au fost realizate de Polonia ocazia aniversării a 400 de ani de la înființarea poștei poloneze. Seria reprezintă pe timbre de diferite valori un poșalion tras de «pt cai. Timbre „delicatese” sînt produse pe baza a diferite substanțe aromatice mentă, lămîie, vanilie) în Franța. Lîpirea lor este „mult gustata” mai ales de mulțimea de turiști străini.

Cinematografie tridimensională prin laser

În S.U.A. a fost pusă la punct o nouă tehnică de filmare tridimensională pe bază de raze laser. După o comunicare a organizației Laser-Film-Corporation noul procedeu poate fi deja folosit la producerea de filme. El permite așa numita „filmare totală” ce se bazează pe procesul de hologramă de unde și denumirea oficială „Split-beam Holography”. Important e că pentru sesizarea efectului tridimensional spectatorii nu trebuie să poarte ochelari speciali.

Leonardo Da Vinci n-a fost primul...

După îndelungi studii și cercetări specialistul englez în aeronautică Charles Gibbs-Smith a stabilit că nu Leonardo Da Vinci a fost cel care a descoperit primul, principiul elicopterului. Renumitul cercetător a descoperit într-un manuscris flamand din anul 1325 soluția unui elicopter jucărie, care precede deci descoperirea lui Da Vinci cu 150 de ani. Iată pe scurt descrierea acestei jucării: pe partea superioară se află o elice montată pe o axă pe care e înfășurată o sfoară. Prin tracționarea sforii elicea se învîrte din ce în ce mai repede realizînd o ridicare verticală de la pămînt. Gibbs-Smith a mai descoperit un desen asemănător pe un vitraliu din anul 1460.

Leonardo Da Vinci (1452-1519) a realizat în fecunda sa creație peste 500 de schițe a diferite mașini de zbor. Helicopterul său care datează din anul 1486 era acționat de un arc de ceas.

Îmbogățîți-vă vocabularul

Care din cele trei posibilități este cea adevărată. Răspunsurile le găsiți la sfîrșit.

1. AVIZ : a) înștiințare b) explicativă c) notă informativă ;

2. ALCOV : a) construcție anexă b) nisa c) construcție religioasă ;

3. NAIADA : a) scoica de rîu b) dansatoarea mitologică c) piatra semiprețioasă ;

4. RODODENDRON : a) insula în Marea Mediterană b) minereu de mangan c) planta decorativă ;

5. CONTAINER : a) aparat de măsură b) recipient c) detector ;

6. SAMPAN : a) templu indian b) obiect de îmbrăcăminte c) tip de barcă ;

7. NADIR : a) Noțiune de astrologie b) bogatas c) oraș oriental

8. CICLADE : a) perioade meteorologice b) insule în Marea Egeea c) ere geologice ;

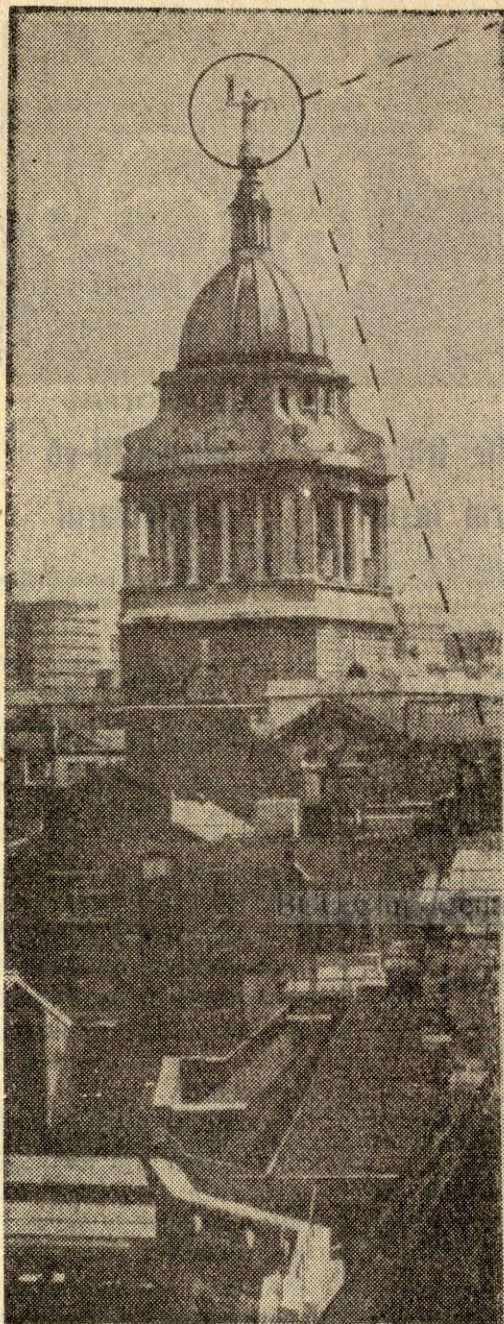
9. AMBRA : a) substanța mirositoare b) colorant c) aliment exotic ;

10. UBIQUITAR : a) grotesco b) atotputernic c) omniprezent ;

11. MACABRU : a) grotesco b) diabolic c) abject ;

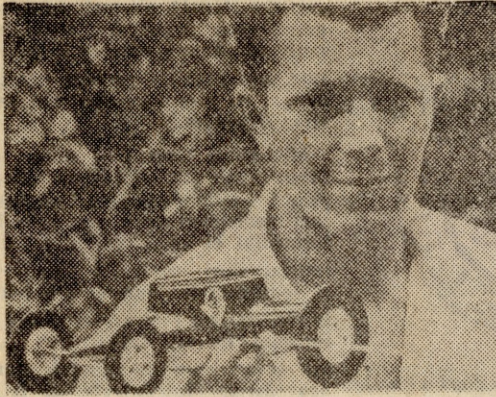
12. INTERIM : a) deliberat b) temporar c) de drept ;

RASPUNSURI : 1 - b ; 2 - b ; 3 - a ; 4 - c ; 5 - b ; 6 - c ; 7 - a ; 8 - b ; 9 - a ; 10 - c ; 11 - a ; 12 - b.

1. Renumita clădire a tribunalului londonez Old Bailey a fost supusă unei toalete generale. În timpul curățirii statuii Justitia aflată pe cupola clădirii, angajatul întreprinderii de salubritate a dovedit geale calități de acrobat aerian.

2. La campionatul european de automobile model de la Zurich, maghiarul Laszlo Azor a obținut cu acest bolid-miniatură în cadrul clasei de 2,5 cmc un senzațional record mondial de viteză: 176,8 km/h.

Omului și poetului Bob Dylan

This MAN can rhyme the tick of time
The edge of pain, the what of sane
And comprehend the good in man the bad in man
Can feel hate of fight, the love of right
And the creep of blight, at the speed of light
The pain of dawn, the gone of gone
The end of friend, the end of end
By math of trend.

What grip to hold, what he is told,
How long to hold, how strong to hold,
How much to hold of what is told
To Know,

The yield of land, the break of bend,
The time of mend.

Here-in is a hell of a POET
And lots of other things.

Acest OM pulsul timpului poate rima,
A durerii ascuțime și al lucidității preț,
Și într-o clipă poate înțelege
Ce are omul bun, ce are rău
Simțind a înceștării ură, a dreptății căldură
Și a distrugerii oroare,
Greutatea oricărui început, zădărnicia a ceea ce-i pierdut

Apusul unei prietenii și sfârșitul unei veșnicii.
Ca marcă a drumului urmat.

Și-ți spune care drum să-l iei

Cît timp să mergi și cît de apăsător

Și cît din ce ai auzit să știi

Ca să-nțelegi

Al pămîntului rod, sfârșitul înrobirii

Și vremea înnoirii.

În el sălășluiește o măreție de POET

Și mult mai mult decît atât.

JOHNNY CASH

(cu modestia unei traduceri libere)

SPORT

Iarna s-a instalat în tronul ce i se cuvinea! Fulgii mari și leneși o îmbracă. A trecut Anul Nou, ziua cînd ne-am bucurat cu toții că urcăm treapta convențională, dar nemnificativă a saltului vremii. În acele clipe de sunet ale orologiului am privit înapoi cu melancolie la urmele lăsate, din care peste ani vor rămîne doar amintiri.

Fiecare sportiv în acele momente și-a făcut bilanțul. Ce am realizat? Ce trebuia să fac? Cum ar fi mai bine? Cu toții ne-am întrebat așa și prin gândurile noastre au trecut și lumina și întunericul, în cuante, care ne leagă gîndirea de materie. Chibiții s-au gîndit: Ce frumoaș a fost campionatul mondial și ce bine am jucat acolo. Dar olandezii cum au jucat? Aici se vor completa. Puteau jucătorii să ne dăruiască de Anul Nou măcar un joc bun dacă au și goluri. Dar las' că Dumitrache sau poate... Dumitriu II se vor răzbuna în noul an.

În toți jucătorii a fost aceea urmă de trăire a competițiilor. Radu N. a fost pentru cîteva clipe „prînțesa” ce și-a pierdut pantoful „căutată fiind de Charlton.

Dobrin se va consola că pentru el e rău să joace pe ploie sau să privească meciurile din tribună cînd dogorește un soare „a la Mexic”. Anca și-a zis că în Olanda a trecut destul de bine examenul dar sufletu-i a tremurat la gîndul sesiunii ce vine.

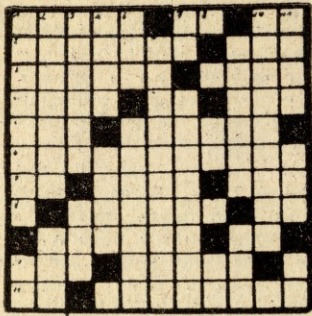
Dembrovski visa la șoseaua fotbalului mondial pe care se va expune chipul lui de piatră, pe care ar fi putut trece poate cu mașina lui dar vorba zicalei...

Și așa fiecare a avut în suflet și hazul și tristețea, dar toate trec și iar am luat-o de la capăt, într-un ciclu nou, cu eforturi noi, fiindcă oameni sîntem doar!...

Discutăm despre transferuri noi, despre noul regulament (oare de ce ne-am fost întrebați și noi cei ce mergem la meciuri?). Dar cei ce joacă de ce n-au fost chestionați global pentru a ne arăta ce vor. Sau poate chiar ei nu cunosc acest regulament. Sînt întrebări la care se va răspunde încetul cu încetul, fiindcă-i necesar. Cerințele celui ce privește spectacolul și a celui ce-l joacă nu trebuie neglijate în nici un fel. Nu e voie să-l lăsăm pe micul Cimpeanu cu cele peste 14.000 lovituri ale balonului ca peste 3 ani să lovească numai de 5.000 de ori. De ce să lăsăm, că doar și noi lucrăm, învățăm. Vom cere și de la Dumitrache și de la Dobrin (de la Lucescu sau Halmăganu mai puțin că ei după un an sau doi poate vor fi antrenori) să joace așa cum trebuie și să apere ceea ce greu au clădit în ultima perioadă, fiindcă de sfârșit o sculptură e mai ușor decît s-o constitui, să o cioplești. Pentru fotbaliști a venit un an nou și trebuie să se antreneze mai serios la cluburi nu numai la echipa națională să-i dea importanță pregătirii, așa cum declara. Dinu în seara jocului cu Olanda. Cu toate că sîntem nemulțumiți de jocul din ultimul meci, evoluția însă, de ansamblu pe anul ce s-a sfârșit a echipei naționale ne mulțumește și-i dorim victorii în sezonul sportiv ce vine, urîndu-le cu puțină înțiriere tradiționalul „La mulți ani!”.

V. ANCA

Un careu însoțit

ORIZONTAL: 1. Cedat — Careul — 2. ASEMENEA — CONSOANĂ 3. PARTE A NASULUI (pl.) — DIMPOTRIVA 4. Socotitor — Ere! — Interjecție 5. Corp de arici! — Neinițiat 6. Laptele cucului — Nu aude (fem.) 7. Apelativ — CASĂ — Măsură de greutate 8. PARTICULA TEHNICA Pronume posesiv 9. TRITUREAZĂ GRAUNTE (pl.) — Din lebedă! 10. CONSOANĂ — RIGLA DE DESEN 11. Oală (pop.) — MAJUSCULĂ.

VERTICAL: 1. PALĂRIE DE PAIE — Caro! 2. ISCUSITA — Târm 3. BURDUF (pl.) — Cit (nat.) 4. Iureș — în cor! 5. Aproape tare! CA PELINUL (masc. pl.) 6. Comună în R.F.G. — AȘEZARE RURALĂ 7. Notă muzicală — SMINTITE 8. Pronume personal — Pere! 9. GARĂ NAVALĂ — A țura 10. CLASĂ DIN REGNUL ANIMAL 11. Prieten — ANEVOIE.

NICOLAE DOROIU

Cinematograful

(Triverb: 9,2,9)

SCADLT

Chirurgicală

Monoverb (3-9)

R 1970-1971

Cornel VARVESCU

Luță Nel. În sfârșit, după o lungă absență, în cutia noastră au apărut iarăși vești plăcute. Luță Nel trăiește, crează și este din nou colaboratorul nostru.

Vă mulțumim pentru frumoasele cuvinte adresate revistei noastre și vă urăm și mai mult succes.

Am reținut câteva „poante”...

Timbrul I.M.T. e o idee bună, dar deocamdată nu putem să-l brevetăm.

Rebusul e cam prea banal — merge „recomandată” pînă la noi, iar „RAPIȚĂ”... la botanică.

Bogdan Eugenia. Colaborarea dumneavoastră ne face plăcere. Doveda, am și publicat o parte din materialele trimise, care dovedesc multă sensibilitate. „Ora morții” nu merge pentru noi — simțem mai optimiști. Ea este într-adevăr ora patru.

Mariana Vasile. Am reținut cele două poezii pe care le-am publi-

cat. Cu „Iarnă” nu mai sîntem de acord vrem primăvară, iar „Drumul” vă rămîne deschis și pe viitor spre paginile revistei noastre, dar... cu alte încercări mai reușite. Așteptăm..

Mic Mihai anul I — stom. Vă facem cunoscut că revista „Scalpelu” este întru-totul a studenților mediciști care pot prin intermediul ei să-și valorifice măiestria, să-și comunice gândurile și sentimentele despre problemele lor, dar nu este același lucru cu cenaclul literar „SYRINX” „sau așa ceva”, cum ne-ați scris dumneavoastră. Într-adevăr, ar fi de dorit ca pe viitor să frecvențați acest cenaclu, unde se face o analiză mai serioasă a creațiilor studențești, pentru a nu mai fi nevoiți să facem noi o selecție a materialelor.

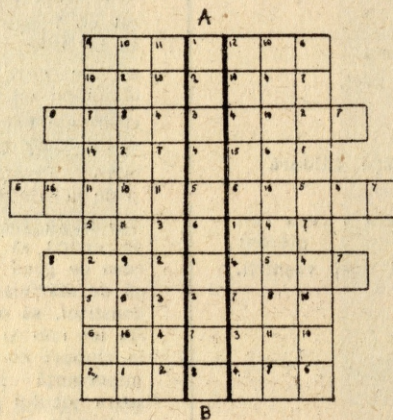
Am reținut o poezie, iar pentru (Sofia) ne pare rău, însă „Confidență” și „Întîlnire” nu se pot face pe această cale. (Tot ca o confidență: cam au greșeli de ortografie; cit despre conținut...)

Oricum, pe viitor sperăm să mai primim colaborarea dumneavoastră și sîntem convinși că va crește și calitatea creațiilor.

Cît despre apariția revistei, după cum vedeți, apare mai repede de cît „sperați”, problemele administrative depășesc de cu totul alți factori decît ați încercat să vă închipuiți. E bine să fim mai reținuți în afirmații despre care nu știm încă nimic.

Cornel VARVESCU

ARITMOGRIF

Pe verticală AB se află numele general al unui grup de substanțe folosite în medicină, iar pe orizontală alte nume de substanțe din același grup.

Dezlegarea jocurilor din numărul trecut

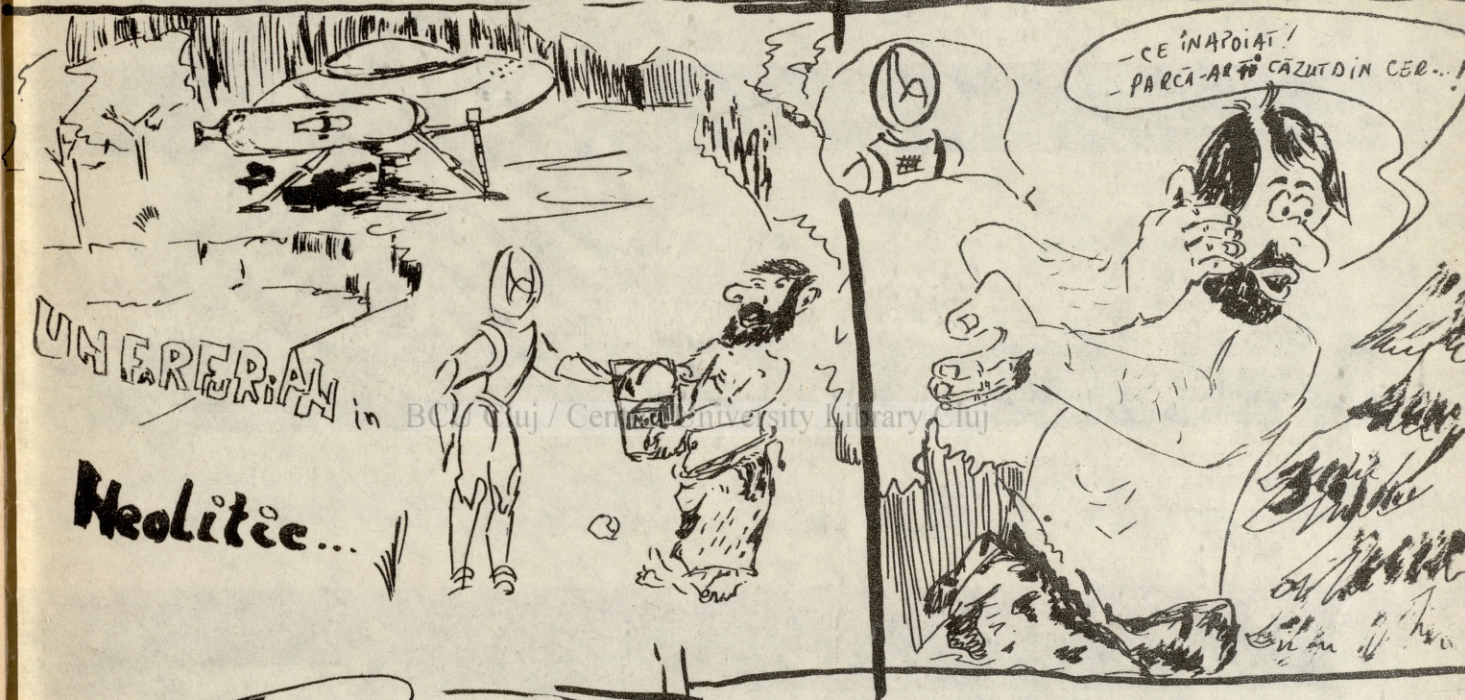
1. DEBUT (careu). **ORIZONTAL:** 1. Calorimetru. 2. Academician. 3. RC — ACAT—M—D. 4. BEATITUDINE. 5. OL—ASE—UDE. 6. NEA — TRABANT. 7. IR—CIINE—EA.

8. ZAR—GAT—T—B. 9. AT—CALITATE. 10. ROTIT—COVOR. 11. ERITEM—TARE.

3. FIZICĂ; Monoverb (8—12); CALCULATORARE

4. ORGANIZATORICĂ (Biverb: 2, 7) — LA ȘEDINȚĂ.

5. REGLABILĂ (Monoverb: 4—8); — AUTOMAȚI.

D. Emil / 20

